

Tolnai Hírlap

TÁRSADALMI HAVILAP • TOLNA ÉS MÖZS POLGÁRAINAK LAPJA

XXVI. évfolyam 10. szám

Tolna város hivatalos honlapja: www.tolna.hu

2016. október

Szín pompás szüreti hagyományörző programot rendezett az Eötvös utcai iskola, szeptember utolsó napján, Karácsonyné Balogh Anikó és Árvai Attiláné szervezésében. A vidám esemény, amelyre nyugdíjas vendégek is meghívást kaptak, bíróné kikéréssel indult, majd közös táncjal folytatódott az iskola udvarán, Kissék zenekarának közreműködésével. A látványos, hintós szüreti felvonulás ezután a környező utcákban zajlott, szép számú, különféle viseletekbe öltözött résztvevővel.

Fotó: Csikó Balázs

Vannak még gondos gazdák

Kertjük szépítéséhez kaptak támogatást a nyertesek

Fotó: Pannónia Bükky Ágnes

Gondos gazdák, a sor két szélén két bíráló bizottsági taggal, Straubinger Ferencsel (bal oldal) és Pirgi Józseffel (jobb oldal)

Gondos gazdákat köszöntöttek a tolnai képviselő-testület szeptemberi ülése előtt, a városháza dísztermében. Az önkormányzat által immár ötödik éve meghirdetett Gondos gazda – virágos porta környezetszépítő versenyre idén a társasházak kategóriájában kettő, a családi házak kategóriájában öt nevezés érkezett. A háromtagú bíráló bizottság májusban szemrevételezte a portákat. A zsűrizésről a díjátadón Pirgi József alpolgármester elmondta: főként az esztétikum, illetve az élnéltség, használhatóság összhangja számított.

A versenyen való részvételért emléklapot kapott Pirgi Ferenc. A

társasházak kategóriájában 1. lett a Szekszárdi utca 12. szám alatti épület (képviselő Mohai András), 2. a Deák Ferenc utca 75/5 számú épület (képviselő Schmel Jakabné). A családi házak között 1. lett Gazdagh Éva portája (Mözs, Béri B. utca), 2. Bucher Attiláné (Tolna, Kinizsi utca), 3. Dömény Zsuzsanna (Tolna, Deák F. utca) és Huszár Imréné (Mözs, Szent István utca). A verseny helyezettjei kertjük, udvaruk szépítésére felhasználható pénzdíjat, illetve Gondos gazda – virágos porta táblát kaptak. Appelsnoffer Ágnes polgármester azt kérte a nyertesektől, hogy a táblát büszkén tegyék ki a házukra.

Testvérek a migrációról

A befogadás indokolt lehet, de nem lehet korlátlan

Az elmúlt évszázadokban és a ma zajló migrációról is szó volt azon a tolnai konferencián, amelyen Tolna és a város nemzetközi partnertelepüléseinek képviselői vettek részt, Németországból, Erdélyből és a Vajdaságból.

A németországi Stutensee főpolgármestere, Klaus Demal többek között arról beszélt: a politikailag üldözött, vagy a közvetlen életveszély miatt menekülők befogadást nyerhetnek Németországban. A befogadás azonban nem lehet korlátlan, különösen, ha nincs alapja a menekültstátusznak. Az ellenőrzés nélküli bevándorlás megakadályozására azonnali, egyértelműen biztosított uniós külső határra van szükség. Ha nem sikerül az európai külső határok biztonságos védelme, előbb-utóbb visszatérnek a régi belső határok.

Számos szegény ország sorsa nem hagyja érzéketlenül a németeket, de úgy vélte, azokon az embereken ott helyben lehet a legjobban segíteni.

A becsületes emberek migrációja – főleg az EU-országok demográfiai helyzete miatt – szerinte előnyös lehet a befogadó országnak, de csak megfelelő szabályozással és megfelelő számban. Stutensee tapasztalatai is ezt mutatják, ahol a külföldiek aránya ma 12 százalék. Úgy vélte, a migrációs helyzetet jól tudják kezelni, a városban eddig mintegy 400 menekültet helyeztek el.

Uzoni részről Kisgyörgy Zoltán újságíró egyebek mellett emlékeztetett arra, hogy míg Háromszék (a mai Kovászna megye) 1868-ban 12 százalékos román lakossággal rendelkezett, addig 2011-ben ez az arány már 22 százalékos volt. Megítélése szerint a nemzetiségi ellentéteket a fővárosban, politikai szinten generálják, alsóbb szinteken, a falvakban nincs különösebb probléma. A különböző nemzetiségek az együttélés során kölcsönösen átveszik egymástól a jót a nyelvből, a kultúrára terén, ami által mindenki gazdagabbá válik. (Folytatás az 5. oldalon.)

Nem az a fontos, az ember hány éves

Idősek napi ünnepség Gergely Róbert koncerttel

– Nem az a fontos, az ember hány éves, csak a szíve legyen fiatal! – énekelt Gergely Róbert a lovardában szeptember 30-án rendezett hagyományos városi idősek napi program közönségének.

Az esemény ünnepi szónoka idén Berta Zoltán alpolgármester volt, aki szintén a népszerű sláger szövegének alapigazságára mutatott rá beszédében. Albert Schweitzert

Fotók: Csabó Balázs

Gergely Róbert együtt nosztalgizott a közönséggel

idősek felé, nem is kevés. Hiszen ez az ünnep a háláról és a köszönetről szól. A szónok külön köszönetet mondott a szülői feladatokat példamutatóan teljesítőknél, és a közösségi munkában élénjáróknak, a városért is tenni akaró nyugdíjas civil szervezetek tagjainak.

Azt kívánta, hogy a szeretet, a figyelem ne csak ezen az egy napon adassék meg az idősek számára, és

hogyminden napjukat aranyozza be szeretteik őszinte mosolya.

Az ünnepségen köszöntötték a rendezvény legidősebb résztvevőjét. Appelshoffer Ágnes polgármester a 93 éves Gulyás Jánosné Kati nénié és a 94 éves Farkas Józsefnek adott át ajándékot.

Ezután következett Gergely Róbert várva-várt fellépése. A népszerű színész-énekes örökzöld melódiákkal szórakoztatta a mintegy kétszáz fős, igen lelkes és hálás közönséget, amelynek tagjait süteménnyel és borral is vendégül látta a város.

Appelshoffer Ágnes a 94 éves Farkas Józsefet is köszöntötte

idézve mondta: olyan fiatal vagy, mint reményeid, olyan öreg, mint a kétségeid. Fiatal, mint a hited, öreg, mint a csüggedésed.

Az alpolgármester úgy fogalmazott: az idősek napja ünnepe a társadalom lelkiismeretének napja is. Annak tudatosítása, hogy a fiatalabb generációknak tartozása van az

Pályázati fórum

Vállalkozásfejlesztési pályázati fórumot rendezett szeptember 28-án az önkormányzat és a Stratégiai Fejlesztési Központ Kft. A MAG-Házban rendezett szakmai eseményen tizenöt tolnai vállalkozás képviselője vett részt a város vezetőin kívül. A fórumon többek között tájékoztatták a résztvevőket a Széchenyi 2020 vállalkozásfejlesztési lehetőségeiről, a GINOP Operatív programról, az idén ősszel nyitott illetve várhatóan megjelenő vállalkozás-fejlesztési pályázatokról. Lehetőség volt igényfelmérésre, projekt-ötletek felvetésére, kapcsolatfelvételtre is.

Helyreigazítás Szeptemberi számunkban a Garay Ákos emlékért nem kell leporolni című cikkünkbe hibásan került be Garay Ákos oldalági leszármazottjának a neve, akit ott Nyékiné Heim Juditnak írtunk. Ez helyesen Nyitrai Heim Judit. Az érintettől ezúton is elnézést kérünk.

október 23. A szabadság napja

TOLNA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA TISZTELETTEL MEGHÍVJA ÖNT AZ 1956-OS FORRADALOM TISZTELETÉRE RENDEZETT VÁROSI MEGEMLEKEZÉSRE, 2016. OKTÓBER 23-ÁN 16 ÓRÁRA, A TOLNAI KULTURÁLIS KÖZPONTBA.

Program:
A Tolnai Szent István Katolikus Gimnázium tanulóinak ünnepi műsora
Ünnepi beszédet mond Appelshoffer Ágnes, Tolna város polgármestere
Koszorúzás a Hősök terén álló '56-os emlékműnél

Jövevények

Nem ismernek Istent, se embert, egyre csak jönnek-jönnek, tömegben, földön vízen, levegőben, átgázolva határon, kerítésen, még a szögesdrót se akadály nekik. Nyomukban meg a pusztulás. Élőködnek országunk javain, undorítóak, büdösek, mohók, erőszakosak és még a nevük is gyanús. Nem csoda, ha mi, magyarok szinte egy emberként kívánjuk a pokolba őket. – Hé ti! Spanyol csigák, vándorpoloskák, puszpángmolyok és társaitok! Takarodjatok ki az országunkból! – kiált-hatjuk, jogos felháborodással.

Mert nem kétséges: mi, magyarok, a velünk született bölcsességgel felfegyverkezve, végre felismertük, hogy a jövevényekkel csak a baj van. Úgyhogy nem kérünk belőlük!

Számtalan ilyen utálatos idegen lényt lehetne még sorolni. Külön kategóriába tartoznak a betelepítettek. Hogy csak a halaknál maradjunk: a törpeharcsa, a busa, az amur, vagy az ezüstkárász. Ha nem is idegen hatalmak erőltették ránk őket, de mégiscsak kényszerbetelepítetteknek minősíthetők.

Annak idején egyesek persze azzal hitették bennünket, hogy milyen remek lesz, ha majd itt élnek közöttünk. Aztán láttuk, mi lett belőle.

Oké, mondjuk a tolnai Holtágakba momentán épp jól jönne egy féktelen étvágyú amurhorda, hogy felzabálja a hínárrengeteg egy részét. Csakhogy mi már ki merjük mondani: magyar vízbe magyar halat! Abciúg amur! Ide aztán ne telepítsék!

Meg az is igaz, hogy a 30-40 dekás, buksifejű törpeharcsák nagyon szépen tudnak mutatni a bográcsban. Igen ám, de a mi magyar szürkeharcsáink még szebben! Úgyhogy a törpéket lesznek szíves visszatoloncolni oda, ahonnan jöttek! (Oké, a nagyok maradhatnak).

De vannak nálunk ránk kényszerített növény-jövevények is. Jó, mondjuk egy truedi nászit tényleg nem tudnánk összeitni, ha annak idején az Újvilágból nem löcsölök ránk – többek között – a krumplit, meg a paprikát. Azt is aláírom, hogy nem lenne hungarikum(!) az akácméz, ha az akácfát nem hoznánk a nyakunkra a 18. században, szintén Amerikából.

Csakhogy mindenki tudja: mindezek csupán önkényesen kiragadott, izzadságszagú példák, amelyek valójában csak erősítik a szabályt: magyar hazánk földjére jövevények ne tegyék a lábukat! Steinbach Zsolt

Új kártevők, új kihívások

Globális világunkban a kártevők is útlevel nélkül jönnek már

Jó százhusz évvel ezelőtt volt a filoxéravész, ami a hazai, saját gyökerű szőlőültetvényeink nagy részét semmisítette meg. Jó hatvan évvel ezelőtt jött be hozzánk a burgonyabogár, ami szintén nagy csapás volt és maradt is máig. Ehhez a léptékhez mérve mára évente jön be egy-egy újabb kártevő, megkeserítve a kertészek és gazdák életét.

Kinyílt a világ. Nem csak emberek jönnek-mennek akadálytalanul a korábban aknazárral és szögesdróttal védett határokon, de egyre újabb kártevők is megjelennek kertjeinkben, földjeinken. Ezek közül mutatunk be néhányat, a megyei kormányhivatal mezőgazdasági főosztálya segítségével.

A legkártékonyabb

Ezek közül is a legkártékonyabbnak tűnik a spanyol meztelen csiga (*Arion lusitanicus*). Ezt ma Európa száz legveszélyesebb kártevője közt tartják számon. Mindent megeszik. Még a többi állat által messze elkerült bűdöske nevű virágot is elfogyasztja pár óra alatt, ha az útjába kerül. 12-15 cm hosszú, vagyis a mi honi házatlan csi-

A mindent elfogyasztó meztelen csiga

gáinknál nagyobb és falánkabb faj. Még a fára is felmászik, hogy megrága a cseresznyét. Színe lehet barnás, szürkés, téglavörös, néha még rózsaszín árnyalatú is. Főleg éjszaka aktív. A húsos leveleket, gumókat szereti a legjobban. Bár a természetben vannak ellenségei, a sün, a fécán, néhány gyík- és békafaj is fogyasztja, de a jelenlegi inváziójával ezek sem bírnak. Bogviszlón vannak porták, ahol a tulajdonos komolyan fontolgatja, hogy felhagy a kert művelésével, annyi van belőlük. Nyugat-Európában épp ezért egyre népszerűbb egy eddig nem sokra tartott kacsa faj, az indiai futókacsa, aminek kedvenc tápláléka a meztelen csiga. Ehhez újabbán már Magyarországon is hozzá lehet jutni. Lehet ellene vegyszerrel is védekezni és csapdával is jól fogható. Ehhez sokan a sörcsapdát ajánlják. A kiskertekben hatásos lehet még ellene a fahamu, a méz és a só is, de a csigák elevenen való leszása – a hatóság közleménye szerint – nem csak környezetromboló, hanem állatkínzásnak is számít. Az ügyesebbek csigakerítést is készíthetnek fémlemezről, amely minimum 20 cm magas, egy 45 fokos szögben visszahajló peremmel.

A negatív szenzáció

Az idei nyár negatív szenzációja e sorban a zöld vándorpoloska (*Nezara viridula*) inváziója volt, amely Tolna környékét is elérte. Ez egy Etiópiából származó „migráns”, amelyről pár éve már tudnak a szakemberek, de ijesztő felszaporodása csak mostanság lett szembetűnő. A kb. 10 mm nagyságú, kifejezetten zöld „címerpajzsot” hordozó poloskafaj fedőszárnyán 5 pont található, amelyből a szélsők feketék, a belsők fehérek. Ez is mindenevő. E sorok írójának főlíasiátrában a hajatattott paradicsomot és paprikát lepték el, ami azelőtt még soha nem volt rovarölő szerrel permetezve. Hogy eztán lesz-e? Vagy itt a vége az otthoni főlíasiásnak? Még nincs eldöntve. Védekezni mindenesetre lehet ellene, a legtöbb engedélyezett rovarirtó szer elviszi (egyelőre), ha vigyázunk a szerrotációra. Természetes ellensége sajnos nincs, mivel a bűzmirigyében tárolt váladék miatt a legtöbb rovarfogyasztó állat undorral fordul el tőle.

A vándorpoloskának nincs természetes ellensége

Már a kukoricát is permetezik

A környéken vannak nagygazdaságok, amelyek már rendszeresen permetezik kukoricatáblaikat is – tudtam meg a Mözsi Mezőgazdasági Kft. termelési vezetőjétől.

Ifj. Scheidler János (képünkön) szerint Mözson még nem ennyire akut a helyzet, bár már itt is komoly kárt okoz a kukoricamolylepke. A napraforgót és a kalászos gabonákat viszont már kétszer-háromszor is permetezik nyaranta a gombabetegségek ellen, ahogy a szójára is leselkedik egy atkafaj, ami azonban az idén Mözson nem jutott el a kritikus szint fölé. Nagy baj viszont – és ezelőtt azóta is értetlenül állnak – hogy az unió betiltotta a burgonyagumók csávázására alkalmas hatóanyagot, ami mostanáig teljesen megoldotta a növénykultúra rovarirtásának gondját. Azóta újra 6-8-szor permetezik a krumplit, 4-5 szert is váltogatva.

Fotók: Nemeth István

A leghírhedtebb gonosztevő

A leghírhedtebb gonosztevő mindnyájuk közt azonban egy jelentéktelennek látszó apró rovar, az üvegházi molytetű, vagy közismertebb nevén liszteske (*Trialeurodes vaporariorum*), ami Közép-Amerikából jött be több évtizede, vagyis nem ismeretlen már a kertészek előtt, ám szabadföldi kártevőként csak néhány éve számolunk vele, mióta a globális felmelegedésnek köszönhetően kiszabadult a hajtató berendezésekből. Útja azóta valóságos diadalmenet. Szinte kiirthatatlan. A paprikát, paradicsomot, uborkát és a káposztaféléket, azok közt is különösen a brokkolit kedveli, de a palántanevelésben és a kerti, illetve cserepes dísznövények közt is komoly kárt tud tenni. A kb. 1 mm nagyságú, apró, de jól repülő fehér színű rovar időnként olyan tömegesen képes elszaporodni, hogy a levelek fonákján egybefüggő bevonatot képez. Védekezni ellenük nagyon nehéz. Lehet, hogy először csak két-három egyed kerül a szemünk elé. A védekezést azonnal meg kell kezdeni, ugyanis hihetetlenül gyorsan szaporodik. Egy tenyészidőszakban akár 10-12 (!) nemzedéke is lehet, amelyek közül kontakt szerekekkel csak a fiatal egyedek gyéríthetők. Az idősebb lárvákat és a kifejlett rovarokat ugyanis vastag viaszréteg védi e szerekek szemben, amelyeket így is folyamatosan változtatni kell. A gazdaboltokban négy-öt hatóanyag is alkalmas erre (piriproxifen, pimetrozin, cipermetrin, deltametrin, stb.) ám átütő eredményt csak felszívódó szerekekkel (pl. neonikotinoidok) érhetünk el. Komoly invázió esetén 3-4 naponta permetezni kell. Sokkal célravezetőbbnek látszik az a környezetbarát védekezési mód, ami parazita rovarokat alkalmazna erre. E célra két fürkészdarázs és egy ragadozó poloskafaj is használható, amiknek a betelepítésével közben lehet tartani e helyzetet.

Hogy mindez a kiskertekben is gazdaságos-e? Erről nem szól a kormányhivatali szakvélemény. Egy azonban biztos, hogy hamarosan mindez nem pénz kérdése lesz. Környezetünk ugyanis olyan súlyos vegyi terheket hordoz, ami hamarosan már nem lesz fokozható.

Hogyan tovább?

A megoldás sajnos még csak nem is körvonalazódik ma. Hogy komplex rendszerben lássuk a problémát, ami szükség-szerűen, „a minél többet és minél olcsóbban” tömegtermelés végét fogja jelenteni. Azoknak, akik a csillogó szupermarketek gyönyörűen piros és mosolygó almáit nézegetve azok tükrös polcain nem látnak túl, elmondhatjuk: ezt az almát közel 20-szor permetezték, méghozzá olyan almásban, ahol annak pusztuló talajéletű földjén már nem élnek gyíkok, békák és gyomok, ágai közt nem csicseregnek madarak. Ahogy vitamin, ásványi anyag és íz tekintetében sincsenek sehol a nagymama kertjének (néha) kukacos almájához képest.

TESTÜLETI ÜLÉS

Új orvosok a városban

A nyári szünet után szeptember 29-én megtartotta első rendes ülését a képviselő-testület. A város vezetői többek között a újonnan munkába álló orvosokká kapcsolatban is hoztak döntést.

■ Elfogadták a képviselők az önkormányzat által létrehozott közalapítványok tevékenységéről szóló beszámolókat. Három ilyen közalapítvány működik a városban: a Tolnai Tudásért Közalapítvány, a Tolna Város Kultúrájáért és Sportjáért Közalapítvány és a Tolnai Háló Közalapítvány.

■ A bogyzslói Dunagyöngye Agrár Kft. a tolnai Északi holtágból táplálható öntözőtelep vízjogi üzemeltetési engedélyének meghosszabbításához kérte az önkormányzatot, mint tulajdonos hozzájárulását.

A képviselő-testület az engedély meghosszabbításához feltétellel járult hozzá: a cég csak akkor vehet ki vizet a holtágból, ha a holtág vízszintje eléri, vagy meghaladja a 450 cm-es szintet. Ez a kikötés egyébként szerepelt az eredeti engedélyben is.

■ Október elsejétől ismét van háziorvosa a mőzsi IV. számú körzetnek, Szűcsné dr. Zsiga Éva személyében. Emiatt a körzet helyettesítési feladataira vonatkozó szerződéseket közös megegyezéssel megszüntették. Döntöttek arról is, hogy a mőzsi körzet orvosi asszisztensének vérvételi ellátásért járó bérezés számfejtését a jövőben a polgármesteri hivatal végzi.

■ Vételi ajánlatot tett a Caminus Tüzeléstechnikai Kft. az önkormányzatnak a cégben meglévő 1,39%-os üzletrésére, 390 ezer forintos névértéken. A képviselő-testület úgy döntött, hogy az értékesítéssel kapcsolatban a város tárgyaljon a céggel, tekintettel arra, hogy az üzletrés valószínűleg magasabb a névértéknél.

■ Eladná a városnak a mőzsi gyógyszerár épületét az ingatlan tulajdonosa, egy budapesti cég, 16 millió forintért.

Mint arról korábban írtunk, az épület 2011-ben készült el, használatbavételi engedélyt kapott, működési engedéllyel azonban nem rendelkezik, a jogszabályok miatt gyógyszerárként nem működhet. Az ingatlan jó állapotban van, az ingatlanforgalmi szakértő 18 millió forintba becsülte a forgalmi értékét.

A képviselő-testület úgy ítélte meg, hogy a városnak nincs szüksége az épületre, így az ingatlant az önkormányzat nem kívánja megvásárolni.

■ Módosították a Tolnai Intézmény-működtető Központ alapító okiratát, mivel a TIK a gimnázium épületéből átköltözött a polgármesteri hivatalba.

■ Továbbra is – 2018. szeptember végéig – a mőzsi Elterma Kft. végezheti a városi intézményekben a gázüzemű berendezések karbantartását és ellenőrzését. A meghívásos pályázat alapján ez a társaság adta a legolcsóbb – bruttó évi 825.500 forintos – ajánlatot.

■ Jóváhagyták a város víziközmű-rendszerének 2017. évi fejlesztési tervét. Ez alapján jövőre tűzcsap cseréje, tolózárok cseréje, a víztorony felújítására és egy ivóvíznyerő kút felújítására, illetve egy átemelő szivattyú beszerzésére kerülhet sor. A munkálatok költségét az önkormányzat a bérleti-üzemeltetési szerződésben meghatározott használati díj terhére biztosítja.

■ A Gazdasági és Településfejlesztési Bizottság átruházott hatáskörben hozott határozatai között elbírált az értékvédelmi pályázatokat.

Ez alapján egy-egy tolnai Rákóczi utcai, Bajcsy-Zsilinszky utcai, Malom utcai, Kossuth utcai és Diófásor utcai pályázónak ítélték meg 400-400 ezer forint támogatást helyi védettségű ingatlanjaik felújítására.

■ Módosították az I. számú fogorvosi körzeti ellátásra vonatkozó feladat-ellátási szerződést. Ezek szerint ez év novemberétől dr. Tihanyi Réka fogorvos helyett dr. Dudás Gergely András fogorvos dolgozik majd a körzetben.

RENDKÍVÜLI TESTÜLETI ÜLÉS

Döntések a működtető-váltás nyomán

A gimnázium működtető-váltásával kapcsolatos döntéseket is hozott a képviselő-testület szeptember 7-i, rendkívüli ülésén.

■ Határoztak a lovarda egyház általi bérléséről. Mint az ismert, a Pécsi Egyházmegye szeptembertől a gimnázium fenntartását és működtetését is átvette. A gimnáziumi testnevelés órákat változatlanul a város tulajdonában levő lovardában oldják meg. A katolikus egyház bérleti díjat fizet a csarnok használatáért, tanévenként 3 millió forintot, két részletben. A díj az épülettel kapcsolatos valamennyi költséget magában foglalja. A szerződést 5 tanévre kötik meg.

■ Módosították a Lehel utcai tornacsarnok bérleti szerződését

is. Mint arról korábban írtunk, a város tulajdonában levő csarnokot a Szent Mór katolikus iskola is használta testnevelés oktatás céljára, bérleti díj fejében. Ez a továbbiakban is így lesz, a bérleti konstrukció nem változik. A szerződést lényegében csak formailag kell módosítani, tekintettel arra, hogy a tolnai katolikus iskola szeptembertől a Tolnai Szent István Katolikus Gimnázium és Általános Iskola tagintézménye lett.

■ A helyi közétkeztetés is némileg változik a gimnázium működtető-váltása nyomán. Mint arról írtunk, az önkormányzat tavaly nyáron az Alimentál Kft-vel kötött szerződést a városi intézmények közétkeztetésének ellátására. A gimnáziumban viszont szeptembertől az egyház

oldja meg az étkeztetést, de nem az Alimentál Kft-vel. A város és a cég közötti vállalkozói szerződést ezért módosítani kell. Az óvodák és az általános iskolák étkeztetését továbbra is az Alimentál Kft. végzi, a gimnázium „kiesése” ellenére az egy adagra jutó rezsiköltség nem változik.

■ A tolnai szennyvíztisztító telep megvalósítására létrehozott, hat település alkotta társulásnak a beruházás megvalósítása után öt évig fenntartási jelentést kell tennie. Az első jelentést hamarosan be kell nyújtani, ennek elkészítése bruttó 571.500 forintba kerül. Ebből – lakosságszám arányosan – Tolnára 292.665 forint jut. A testület most arról döntött, hogy ezt az összeget a társulás rendelkezésére bocsátja.

HUDI ITALKER

Rendszeres vásárlóinknak minden nap **hűtött itallal** tudunk szolgálni.

Rendezvényekre rendelést felvesszünk, igény esetén házhoz szállítunk.

Mindenkit szeretettel várunk!

Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 15-től 20 óráig, szombat-vasárnap: 9-től 20 óráig.

Tolna, Tavasz u. 24.

Tel.: 06-30/258-7259

Áruválasztékunk

- ✓ KAPARÓS SORSJEGGYEL,
- ✓ ÁLLATELEDELLEL,
- ✓ FÜSTÖLT SONKA, SZALONNA, KOLBÁSZ, SZALÁMIVAL és
- ✓ FÜSZEREKKEL BŐVÜLT!

ROMCAR TRAVEL
UTAZÁSI IRODA Non stop hívható: 20-411-4552
7130 Tolna, Bajcsy Zs. u. 120. • Tel./fax: 36-74/443-828

ADVENT 2016.
autóbusszos kirándulások idegenvezetővel
november 26., december 03., 10., 17.
BÉCS Csokimúzeum vagy Schönbrunn Kastély látogatással
6990,-FT/FŐ

BÉCS, későn ebédoőknek: délelőtti indulással és késő esti hazaindulással **6990,- FT**

A TAVALI NAGY SIKER UTÁN ÚJRA:
GRAZ december 03., 10., 17. **7990,-FT**

EGZOTIKUS UTAK NEM CSAK NÁSZUTASOKNAKI ELOFOGLALÁSI AKCIO 2016. 10.31-IG!

Thaiföld (2 éj Bangkok + 7 éj Pattaya), repülő, reggeli, 01.12., 02.06. **149.900,-FT-től/fő/12 nap**

Thaiföld (2 éj Bangkok + 7 éj Phuket), repülő, reggeli, 01.12., 02.06. **209.900,-FT-től/fő/12 nap**

Krabi (2 éj Bangkok+7 éj Krabi), repülő, reggeli, 02.09. **216.900,-FT-től/fő/12 nap**

Kuba (4 éj Havanna + 7 éj Varadero) repülővel, 01.20. **299.900,-FT-től/fő/13 nap**

Bali repülő, reggeli, 02.06. **209.900,-FT-től/fő/11 nap**

SZILVESZTER
Párizs repülő, reggeli, 12.30. **89.900,-FT-től/fő/5 nap**
Róma repülő, reggeli, 12.30. **89.900,-FT-től/fő/4 nap**
Barcelona repülő, teljes ellátás, 12.29. **129.900,-FT-től/fő/5 nap**
Málta repülő, félpanzió, 12.27. **69.900,-FT-től/fő/8 nap**
A nándi foglalt utakhoz a reptéri transzfer **FELÁRON!**

A seb ami begyógyulhat, de bele is lehet halni

(Folytatás az 1. oldalról.)

Dr. Ráduly István uzoni polgármester azt mondta, hogy a sokszínűség, a multikulti elvileg kölcsönös toleranciát, egymás segítségét is jelenti, ám Erdélyben a többségben levő őshonos magyarságnak kell alkalmazkodnia a kisebbséghez. – Hol van itt a tolerancia? – tette fel a költői kérdést. Párhuzamot vonva a háromszéki és a Stutensee-i lakossági etnikai arányok között azt mondta: a 12 százaléknyi nem őshonos lakosság jelenléte lehet olyan seb, amit ha jól kezelünk, begyógyul, de ha nem, bele is lehet halni. Az EU országaitól mindenestre józan jogi lépéseket vár a migrációval kapcsolatban. Emellett úgy fogalmazott: erdélyi magyar településként a maguk részéről szívesen „átengedik” a bevándorlókat a testvértelepülések országainak, mert nekik úgymond már ott van a románság.

A vajdasági Palics részéről Ricz András, a helyi közösség tanácsadó-

ja referált. Mint mondta, Palics a nemzetközi migráció egyik fontos útvonalán helyezkedik el. Így például az 1956-os forradalom után magyar, 1992-ben bosnyák menekültek töltöttek hosszabb-rövidebb időt Palicson. A legújabb migráns-

Tolnai részről Weisz Péter, a gimnázium történelemtanára idézte fel a település történetének etnikai viszonyait, a honfoglalástól napjainkig. Az évszázadok során többször is sor került betelepítésre-bevándorlásra. A török kiűzése után például

Ricz András (balról), Klaus Demal, Appelshoffer Ágnes, dr. Ráduly István, Kisgyörgy Zoltán és Weisz Péter a konferencián

válság Palicsot már öt éve elérte. Afganisztáni, szíriai, afrikai és koszovói menekültek érintették a települést nyugat felé tartó útjuk során. Palics határában van egy 300 fős befogadó állomás is. A palicsiak zöme évtizedekkel ezelőtt, és jelenleg is emberségesen, toleránsan viszonyul a menekültekhez/migránsokhoz.

Tolna lakossága mindössze 30 fő volt. Lényegében a 18. század elején Németországból érkezett sváboknak köszönhető, hogy akkor a település egyáltalán fennmaradt. Napjainkban Tolna etnikailag homogénnek tekinthető, ám a településen máig jelen van az európai kultúra sokféle arca, amelyek az évszázadok alatt gazdagították, színesítették Tolnát.

Teljesítette a kihívást a polgármester

Jó érzés másokon önként segíteni

Nem számított kihívásnak a polgármesternek az a kihívás, amely az önkéntesség fontosságára hívja fel a figyelmet. Appelshoffer Ágnes ugyanis örömmel csatlakozott a család- és ifjúságügyért felelős államtitkár által indított kezdemé-

Tolna polgármestere dr. Haag Éva szekszárdi alpolgármestertől kapta a kihívást. Appelshoffer Ágnes úgy döntött, hogy rászorulók számára rendezett ruhaosztáson segít. Erre szeptember 9-én került sor a Családsegítő Központban. A polgármester saját felajánlásaként tisztítószert is adott a megjelenteknek.

Elmondta: a kihívás jó alkalom felhívni a figyelmet arra, hogy az önkéntesség értéket teremt. Emellett jó érzés is segíteni a rászorulókon. Emléztetett arra, hogy a városban számos civil szervezet gyakorolja az önkéntességet, így például a Tolnai Háló Közalapítvány és a tolnai Karitás csoport. Fontosnak tartja, hogy már a gyerekek is megismerkedjenek a másokkal való segítség örömeivel.

Tolna polgármestere Filóné Ferencz Ibolyát, Bonyhád polgármesterét kérte fel a kihívási lánc folytatására.

Appelshoffer Ágnes segédkezett a ruhaosztásnál is

nyezéshez. Ennek lényege, hogy a „kihívottaknak” szociális területen kell önkéntes feladatot teljesíteniük, majd nekik is további kihívottakat kell bevonniuk.

Tolnán is szavazott a nép

Rendben lezajlott a kötelező betelepítéssel kapcsolatos népszavazás október 2-án Tolnán. A városban 9.445 szavazásra jogosult voksolhatott, 13 szavazóköri körben. A részvételi arány, ahogy országosan, úgy a városban sem érte el az 50 százalékot. Összesen 4.023 ember adta le a szavazatát, ezek között 237 volt **érvénytelen (5,82 százalék)**. A **részvételi arány** tehát **42,59 százalék** volt, az **érvényesen szavazók** aránya pedig **40,08 százalék**. (Az érvényességhez 50 százalék feletti érvényes voks-arány kellett volna.)

Az érvényesen szavazók elsöprő többsége (**98,18 százalék**) **nem** mel voksolt, az igenek aránya **1,82 százalék** volt.

A tolnai részvétel a Tolna megyei átlagnál 3 százalékkal alacsonyabb volt, a nem-ek aránya 3 tizeddel volt kevesebb. Az érvénytelen voksok aránya a megyében néhány tizeddel magasabb volt, mint a városban.

A megye 11 városa közötti összehasonlításban Tolnán a második legalacsonyabb volt a részvétel, Simontornya előtt. Arányaiban Szekszárdon és Gyöngyösön szavaztak kevesebben nem-mel, mint Tolnán.

A Patex története is az értéktárban

A bizottság továbbra is várja a javaslatokat

A Tolna Városi Értéktár Bizottság újabb értéket vett fel a Tolna Városi Értéktárba. Továbbra is várják a lakossági javaslatokat, felterjesztéseket.

A Pamuttextilművek Tolnai Gyárának története című, Tófalusi Mihályné által készített anyag is bekerült a tolnai értéktárba. Erről a Tolna Városi Értéktár Bizottság szeptember 15-i ülésén döntött. Egyben felterjesztette azt a Tolna Megyei Értéktárba történő felvételre – tájékoztatott Reiter Antalné, az értéktár bizottság elnöke.

Ezzel együtt immár 20 hivatalosan is nyilvántartott nemzeti érték szerepel a városi értéktárban.

Reiter Antalné azt is elmondta: bár sok az értéktárba felvehető anyag, csak nagyon kis számban érkeznek új javaslatok. Továbbra is arra kérik tehát a tolnaiakat és a mözsieket, a helyi civilszervezeteket, hogy a helyi értéktárba felvételre érdemes nemzeti értékekre vonatkozó javaslataikat terjesszék a bizottság elé. Gondolatébresztőként összeállítottak egy listát is néhány feldolgozásra érdemes témát illetően. Ebben többek között szerepel a tolnai hajózás, a bárkák, a hajómalmok, a halászati hagyományok, Wosinsky Mór, Sztárai Mihály munkássága, a kékfestő műhely, a Werling cukrászda, az első kisedővíző képző, Tolna növénykatasztere, a tolnai festőművészek, a tolnai vízisportok története, a búcsú, az aratófelvonulás, a Nepomuki-ünnepek, vagy az Emmausz-járás.

Bevonnák az értékgyűjtő munkába a gimnazistákat is, a számukra előírt közösségi munka keretében.

A helyi érték felvételét bárki kezdeményezheti egy nyomtatvány kitöltésével és visszaküldésével. A nyomtatvány a www.tolna.hu oldalról tölthető le.

Amennyiben a javaslatot tevő igényli, az értéktár bizottság segítséget tud nyújtani a nyomtatvány kitöltésében.

A javaslatokat elektronikusan (steinbachzs@gmail.com), postai úton (Tolnai Polgármesteri Hivatal, Steinbach Zsolt, 7130 Tolna Hősök tere 1.) vagy személyesen (Tolnai Polgármesteri Hivatal titkárság) is be lehet nyújtani, folyamatosan.

Optimista az új iskolaigazgató

Minden munkánk lényege, hogy a gyermekek hasznára váljék

Augusztus óta Herczig Lászlóné a Wosinsky Mór Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény (WMÁI) igazgatója.

Az alsó tagozat korábbi igazgató-helyettese kollégái biztatására indult el az előző igazgatónő, Hága Lászlóné nyugdíjba vonulásával kiírt pályázaton. Ahhoz azonban, hogy ezt megnyerje, már szélesebb körű támogatásra volt szüksége.

A kezdetek

Herczig Lászlóné, Klári Bölcskén nőtt fel. Mivel testvére nincs, szívesen kereste más gyermekek társaságát, és mindig örömmel segített a nála kisebbeknek, foglalkozott velük. Pont ez a vonzódás a kicsikhez indította arra, hogy a szekszárdi Garay János Gimnázium Óvónőképző Szakközépiskolájában tanuljon. Amikor ezt 1977-ben elvégezte, éppen akkoriban települt Szekszárdra a Kaposvári Tanítóképző Főiskola kihelyezett tagozata. Itt szerzett tanítói képesítést rajzpedagógia speciálkollégiummal kiegészítve. Az államvizsgát követően rögtön állást kapott Tolnában, az akkori I. számú Általános Iskolában, ahol egyből osztályfőnök lett, majd 1980-tól 1999-ig tanítóként dolgozott. Egy csere folytán került Mőzsre. Kolléganője, Joósz Anna Tolnáról Mőzsre járt tanítani, Herczig Lászlóné pedig Mőzsről Tolnára. Ezért cseréltek az 1984/85-ös tanévtől, Herczigné első gyermeke születése után. Mőzsön ismét egy első osztály tanítását bízták rá, amelyet második gyermeke születéséig oktatott. A gyed-ről visszatérve két évig napközis tanítóként folytató-

ta munkáját, amelynek során számos tapasztalatokat szerzett.

Vezetőként is tanít

1999-ben tagintézmény-vezető lett Mőzsön. Ekkor beiskolázták a Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem közoktatás-vezetői szaká-

Herczig Lászlóné úgy érzi, meg fog birkózni a nagy kihívást jelentő tennivalókkal is

ra, amelyet 2001-ben végzett el. Mindezek mellett számos tanfolyamon, módszertani képzésen is részt vett az olvasás tanítás módszertanától a számítógépes ismeretekig. 2007-től alsós igazgatóhelyettes lett, de vezetőként is mindig tanított, tanít immár 36 éve.

– Nagyon sok remek, szakmailag magasan képzett emberrel dolgozom együtt, bízom abban, hogy rendkívül konstruktív, előremutató közös munkát tudunk végezni – mondta el Herczig Lászlóné. – Igazgató-helyetesként egy részterülettel foglalkoztam, most pedig az egész intézményre, még a zeneiskolával is. Már volt egyfajta munkarutinom, a feladatok,

amiket évről-évre ugyanúgy el kellett látni: pl. tantárgyfelosztás készítése, beszédek írása, szülővel való kapcsolattartás. Ez nem változott, de most oda kell figyelnem mindenre: a bútorzatra, az eszközök pótlására, hogy komplexen működni tudjon az iskola. Szerencsére rengeteg olyan ember van körülöttem, akivel már

rendelkezésére tudjak állni. Hiszen a vezető azért van, hogy a kollégák munkáját megkönnyítse. Szeretném, hogy egységes elvárások legyenek a tolnai iskolák felé, de a most létrejött tagintézmény és a telephelyek sajátosságai megmaradjanak. Minden pedagógusnak egységes követelményeket állítok fel, de úgy, hogy megőrizhesse egyéniségét, kibontakoztathassa, megmutathassa képességeit.

Mindenkinek köszönettel tartozom, akik biztattak és mellettem álltak, számíthattam rájuk – mondta az igazgatónő.

– Nagyon lendített döntésemben, hogy elindultak az oktatással kapcsolatos kerekasztal-tárgyalások. Optimista és bizakodó vagyok abban, hogy ezeknek köszönhetően változások történnek, amelyek eredményeket hoznak a szakmának és a gyerekeknek is. Hiszen minden munkánknak az a lényege, hogy abból a gyerek mennyit használjon.

Bizalom, elkötelezettség

– Nagy kihívást jelent számomra ez a feladat, és úgy érzem, ilyen támogató környezetben meg fogok birkózni a jövő tennivalóival – zárta nyilatkozatát Herczig Lászlóné. – Köszönöm Tolna Város Önkormányzatának, hogy töretlenül segítik az iskolát, függetlenül attól, hogy az intézmények január elsejétől állami működtetés alá kerülnek. Már most érezhető, hogy a KLIK részéről az intézmények szakmai munkájukhoz több anyagi támogatást kapnak. Munkatársaim bizalma, magas szintű tudása, gyermekek iránti elkötelezettsége garanciát jelent a közös munkához. Kovács Etelka

Egységes elvárás, kívánatos sokszínűség

– A kollégák is biztattak, hogy induljak az igazgatói pályázaton. Ki kell derítenem: miként leszek képes megoldani, hogy mindenki-

régebb óta kapcsolatban állok, ismerem az intézmények életét, ráláttam a működésükre – folytatta az igazgatónő. – A feladataimat tudom, ám hogy miként valósítsam meg ezeket, azt nekem kell kitalálnom. Tele vagyok optimizmussal, várakozással. Újdonság, hogy tanterületet is váltottam.

Furfangos mese, különleges hangszerebmutató

A Népmese Napja a Tolnai Kulturális Központban

Mesés programokkal várta a Tolnai Kulturális Központ és Könyvtár a gyerekeket a Népmese Napján, szeptember 30-án, pénteken, Benedek Elek, a „nagy mesemondó” születésnapján.

A lovarda színpada előtt minden szék megtelt óvodásokkal és kiskis-kolásokkal a Debreczeni Produkció előadásában A Vászárfa című vásári komédia péntek délelőtti előadására. A két furfangos, munka nélkül, ravaszággal pénzt szerezni vágyó komáról szóló produkció végén a gyerekek ráadást követeltek. Ezért egy, a termet kétszer is

körbeéő óriáskigyót alkottak: egymás kezét fogva jártak körbe, és közben vidám gyermekdalokat hallhattak citera kísérettel.

Az udvaron „77 magyar népmese” interaktív mese- és játéksátrakkal álltak mindenféle mesékhez kötődő feladattal: kirakóssal, mesekvízzel... Ezek is megteltek gyermekekkel, sokan azonban Kovács Gábor muzsikussal hangszerebmutatójára voltak kíváncsiak.

A legegyszerűbb fúvós hangszere a furulya: elég hozzá egy cső és egy síp. Régen bármiből tudtak hangszert készíteni, amit a mezőn találtak. De mint a bemutatóból kide-

rült, ma is készíthetünk hangszert olyan tárgyakból, amelyeket a környezetünkben találunk, akár egy papírkéztörő gurigájából is. A gyerekek jó hangulatban búcsúztak el egymástól egy dalocska éneklésével: „Aki ma még apró, holnapután nagy lesz...” A bemutató zárásaként mindenki megnézhetette a hangszereket, és kérdezhetett róluk.

Ennyire élvezték a vásári komédiát

Akinek pedig ahhoz volt kedve, a gyermekkönyvtárban nézhette meg a nagyon sokak által ismert, közkedvelt Magyar népmesék című rajzfilmsorozat meséit. K.E.

A szabadság vándora

MESTERFOKON – Rottler Ádám
kosárfonónak a „totyakos” a kedvence

Gépi forgácsolóként kezdte, hajózt, volt faesztergályos. Több, mint negyven munkahelyet tud maga mögött Tolna ikonikus figurája, Rottler Ádám, aki 1993 óta csak a kosárfonásból él.

– **Hogy kezdődött?**

– Véletlenül lettem kosárfonó. Öcsém jelentkezett egy tanfolyamra, amit munkanélküliek átképzésére szerveztek, de a végén visszalépett. Így én mentem el helyette 1993-ban. Akkor épp faesztergályosként dolgoztam. Mindig is vonzódtam a tárgyalakozáshoz, makraméztam és faragtam is, de úgy gondoltam, a fonáshoz kevesebbet kell tanulni. Vállalkozóként kezdtem, abbahagytam az esztergálást, és csak ezzel foglalkoztam. Kizárólag olyan tevékenységet tudtam elképzelni magamnak, amit szeretek csinálni. Kezdetben a fő motíváló a pénz volt, ebből meg tudtam élni, fel tudtam nevelni öt gyereket. Mindig kitartóan dolgoztam, ha valamit meg akartam szerezni, az meg is lett, sokszor éjszaka is fontam. A leghosszabb alvás nélkül töltött „munkanap” 3 nap 2 éjszaka volt. A megrendelt

ni. A rabok csak azért vettek részt a foglalkozásokon, mert több ételt kaptak, ha ott voltak. Részt vettem felnőttoktatásban is Dunaújvárosban, ott meg nem volt alapanyag. Szeretem tanítani a szakmát, de nem akaróknak. Válogatos lettem.

– **Hol talál piacot a termékeinek?**

– Látványfonást csinálók, a kosarak egy részét itthon adom el. Ezen kívül rendezvényekre járok, másfél havonta Paksra, termelői piacra; minden évben Zebegénybe a Tökfesztiválra, Szekszárdra a Pünkösdi Fesztiválra, a bölcseki falunapra. A legnagyobb közülük a Mesterségek Ünnepe a Várban. Nagyon szívesen megyek Baranyába Magyarlúkafára, ami egy alig 100 fős zsákfalú, de akár tízezer ember is meg szokott jelenni a Vendel Napi Búcsún. Régebben jártam Óriszentpéterre, Szentendrére a Skanzenbe, Kapolcra is, de most már nehezen mozdulok, nem szeretem a többnapos eseményeket. Bejártam az egész országot a kosaraimmal, csak az Alföldre nem mentem, ott sok a kosárfonó. A Tolna Megyei Népművészeti Egyesület egyik alapító tagja vagyok, így jutok el ezekre a helyekre.

Rottler Ádám számára a fonás nem munka, hanem szórakozás

kérték. A madáretető és a totyakos forma a saját találmányom.

– **Hogyan lesz a vesszőből kosár?**

– Sokan termelik is a fűzfavesszőt (nemesített, amerikai fűz), én vásárolok. Kötegben veszem meg, aztán válogatom, hossz és vastagság szerint kötegelem, majd a kívánt munkának megfelelő méret szerint áztatom egy héttig, utána fonható. A vesszők különböző színűek, attól függően, hogy hántolt, főzött, vagy héjas-e, lehet fahamuval színezni és páccal is, de én olyat nem használok. Ennek a munkának az eszközigénye is kevés, kell egy jó kés, metszőolló, ár, áztatókád.

– **Nem lenne egyszerűbb, ha lenne saját üzlete?**

– Próbálkoztam már ezzel, de nem érte meg. Árultam fajtékákat, ruhákat, kerámiákat is a saját dolgom mellett, de nem vagyok jó kereskedő, sokszor olcsóbban adtam el egy-egy darabot, mint amennyibe került nekem. Más kereskedőnek meg nem adok el, mert ő ráteszi a saját hasznát, nekem pedig fontos, hogy ne adjam drágán a dolgaimat. Alkudni nem lehet nálam, de előfordult olyan is, hogy olcsóbban adtam el egy-egy terméket, ha láttam, hogy a vevő szeretné, de nem tudja kifizetni a teljes árat. Olyan is előfordult, hogy nem kértem pénzt valamiért.

– **Milyen jövőre vonatkozó terveik vannak?**

– Szeretném megpróbálni a külföldet anyagi okok és a család miatt is, mert itthon már nem egyszerű ebből megélni. Január-februárban

nincs bevétel, tartalékolni sem nagyon lehet.

* * *

Beszélgetésünk egyik – sokszor elhangzó – mondata: A pénz fontos, de nem az a lényeg. Ami igazán lényeges, hogy a népi mesterségek fennmaradjanak, és olyan emberek vigyék tovább, akiknek ez nem munka, hanem önkifejezési forma. Emellett olyan mesterséget találjon mindenki magának, amivel fel tud nevelni akár öt gyereket is, úgy, hogy közben szabad marad. **DuGa**

Festő, vagy szobrász is lehetett volna

Koncz Ádám

KONCZ ÁDÁM: Kisgyerekkorunk óta ismerjük egymást. Általános iskolában sokáig mögöttem ült a padban. Már ekkor gyönyörűen rajzolt. Munkáját már-már művészetnek tartom. Mindehhez ugyanis nemcsak nagyszerű arányérzéke és kez ügyessége van, hanem belső látása is, amitől a keze alatt lelke lesz a tárgyakkal. Örök tőle egy ajándékba kapott fonott keresztet, amelyen vesszőből formálta meg a szenvedő Krisztust. Döbbenetes. Ha festőnek, vagy szobrásznak tanult volna, hiszem, ma nem az utcán keresné a kenyerét.

munkákat határidőre mindig elkészítettem, nagyon ritkán fordult elő csúszás. Amióta elvették a házamat, 8 éve, már nem fontos a pénz.

– **Lett-e folytatása a tanfolyamnak?**

– 1996-tól a pécsi főiskolára jártam, népi játékok és kismesterségek oktatásához kapcsolódó diplomát szereztem. Mindezt úgy, hogy nem volt érettségim sem, de kellett a papír, mert Bonyhádon a művelődési ház iskolájában csak ezzel a képzettséggel tudtam tanítani. Olyan halmozottan hátrányos gyerekek és fiatal felnőttek jártak oda, akiknek nem volt más megélhetési lehetőségük. Heti 4 napot tanulták a szakmát, közülük azóta is sokan ezzel foglalkoznak, ebből élnek. Később oktattam börtönben is, Solton, de azt nem tudnám még egyszer vállal-

– **A termékeit minősíti valaki?**

– Zsúriztatni kellene, de nem látom értelmét. Szerintem a legjobb zsűri a vevő. Volt, aki teherkocsival jött az árumért, és egy-egy vásár után 8-10 kosaram szokott csak maradni. Ha az ember úgy végzi a munkáját, hogy szereti, az meglátszik a készített tárgyakon is. Én nem szeretek dolgozni, de a fonás számomra nem munka, hanem szórakozás.

– **Milyen termékei vannak? Mi a specialitása?**

– A népi vonalat követem, fontos a hagyományörzés, de nem a hagyományos formákat használom. Azok közé tartozom, akiket utánozni szoktak. Nem kosárfonó formát is alkotok, mindent, ami megtetszik. Régebben készítettem bútorokat és dísz tárgyakat, főleg megrendelésre, de csak ha „úgy”

120 éve a lakosság szolgálatában

MÉHN
üveges

Alapítva: 1896-ban

**ÜVEGEZÉS,
KÉPKERETEZÉS**
rövid határidővel
HOÁLLÓ KANDALLÓ ÜVEG

Méhn Tibor
ÜVEGEZŐ-KÉPKERETEZŐ MESTER
a biztosítók ajánlott partnere
7130 TOLNA, Bajcsy-Zs. u. 24.
Telefon: 74/440-320

APRÓHIRDETÉS

Gustav Rösler zongora eladó. 1976-ban vásárolt, fekete, angol mechanikás, pánceltökés zongora. Hangolás szükséges. Érdeklődni: 06 30/932-3254.

Friss, ideai savanyú káposztám fejesen és szelvelve folyamatosan kapható. Koncz Ádám, Tolna, Bajcsy-Zs. u. 85. Tel: 70/588-12-07.

A határon is számítanak rájuk

Másfél évtizede működik a tolnai polgárórség

Már 15 éve szolgálja a helyi közrendet, közbiztonságot a tolnai polgárórség. Az évforduló alkalmából ünnepi rendezvényt tartottak a zeneiskola dísztermében.

A rendszerváltást követően megszorodtak a bűncselekmények. A polgárok önvédelmi reflexeként jött létre 1991-ben a polgárórség Magyarországon. A tolnai szervezet 2001-ben alakult meg, 32 fővel.

Ezzel a kis visszatekintéssel kezdte beszámolóját az elmúlt 15 évről dr. Szilák Mihály, a Tolnai Polgárórség Közhasznú Egyesület elnöke. Aztán arról beszélt, hogy ma már számít a polgárórségre a lakosság és a rendőrség is. Támogatást kapnak a Belügyminisztériumtól, a helyi önkormányzattól és vállalkozóktól: működésre, felszerelésre. A szervezet elfogadottságát, népszerűségét jelzi az is, hogy egyre több középiskolás választja az érettségi előfeltételének számító kötelező közösségi munkaként a polgárórségi szolgálatot.

A 15 éves jubileumi ünnepséget a zeneiskola dísztermében tartották, szeptember 23-án. A kisdíjak rövid műsorát követően hang-

zoktak el a beszédek. Jelen voltak a rendőri, a polgárórségi vezetők, a támogató cég- és intézményvezetők, s természetesen a tolnai polgárórség tagjai. A rendőri előjárók

közrend, közbiztonság fenntartása érdekében vállaltak.

Pirgi József alpolgármester is hasonló dicséret szavakat mondott. Az emberek biztonságérzete megnő,

A helyi polgárórség elnöke, dr. Szilák Mihály (jobbról) dísztollal köszönte meg a megyei elnök, Széles János munkáját

– dr. Bíró Attila megyei főkapitánysági osztályvezető, dr. Pakulár Károly szekszárdi kapitányságvezető-helyettes és Csorba Szilárd tolnai őrsparancsnok – nevében dr. Bíró Attila gratulált a tolnai polgárórség munkájához. Megköszönte a sok, önzetlen szolgálatot, amit a

há látják a polgárórséget, s a város ezt honorálja is: jelentős összeggel támogatja a szervezet működését.

A polgárórség megyei elnöke, Széles János is elismerően nyilatkozott a tolnaiak tevékenységéről. Kiemelte, hogy a helyi elnök, dr. Szilák Mihály nagy tekintélynek

örvend, hisz a megyei és az országos polgárórség szervezetben is fontos tisztségeket tölt be a Felügyelő Bizottságban. Majd arra is kitért, hogy a migrációs nyomás miatt megszorodtak a polgárórség feladatai. Október második felében a Tolna megyei polgárórség kerülnek sorra; a határon fognak szolgálatot ellátni. A megyei elnök a megyei szövetség elismerő oklevelét nyújtotta át dr. Szilák Mihálynak.

A rendezvény végén jutalmakat is átadtak. Tárgyjutalmat kapott a kilenc, jelenleg is aktív alapító tag: Bánvölgyi Ferenc, Rikker Józsefné, Schuck Dezső, Sebestyén János, Szabó István, Szászi Zsolt, Széles József, dr. Szilák Mihály és Würzel Zoltán. Ajándékot kapott a polgárórség támogatásáért Appelshoffer Ágnes polgármester, Hága Lászlóné nyugalmazott iskolaigazgató, dr. Kovács Zoltán megyei rendőrkapitány-helyettes, dr. Pilisi Gábor szekszárdi városi rendőrkapitány, Széles János, továbbá a helyi rendőrök munkatársai, Wiesner Csaba százados, Losonci Imre főtörzsrészalás, valamint Steinbach Zsolt újságíró. A polgárórség is kapott ajándékot: Pirgi József alpolgármestertől, a tolnai nyugdíjas egyesülettől, a tolnai Karitászcsoporttól és a tolnai német nemzetiségi önkormányzattól.

A 15 éves jubileumi ünnepség pohárköszöntővel és állófogadással zárult.

-WY-

A Duna-parton a fejlesztésekről

Nagyon jó ütemben halad a tanuszoda építése

A tolnai Duna-parton tartott előadást a város elmúlt évi és idejének fejlesztéseiről Berta Zoltán alpolgármester, a Tolnai Nyugdíjas Szabadidő Klub meghívására, szeptember 12-én.

Az idejének fejlesztésekkel kapcsolatban többek között elhangzott: nagyon jó ütemben halad a tanuszoda

építése. Az állami beruházáshoz a városnak mintegy 60 millió forintot kell biztosítania. A létesítmény várhatóan januárban elkészül, ezt követően kezdődhet a próbaüzem.

Az uszodaépítés miatt el kellett bontani a gimnáziumi sportpályát. A város az egyházzal közösen az iskola mellett egy mini sportudvart tervez építeni, ami jövő tavasszal készülhet el.

Hamarosan befejeződik a zeneiskola épülete felújításának utolsó szakasza, a homlokzat renoválása, ezzel a város legpatinásabb középülete újul meg, a Jövőnk Energiája Térségfejlesztési Alapítvány támogatásával.

Folytatódik az önerős járdaépítés, a lakosság és az önkormányzat együttműködésével. Idén eddig negyven ingatlant érintően több, mint ezer négyzetméter járdát újítottak fel ebben a konstrukcióban.

Nyert a Kossuth Lajos utcai út- és járdaépítésre – a Magyar Közúttal konzorciumban – benyújtott pályázat. A későbbiekben induló kivitelezés során a Szentháromság tértől a bogyszlói „hid” lábáig felújítják az útburkolatot, a Szentháromság tértől a Garay utcáig pedig – a városközpont többi részéhez hasonlóan – térkő burkolatot kap a Kossuth utca.

Az alpolgármester arról is beszélt, hogy felmérték a város útjain levő kátyúkat, és szeptember második felétől megkezdik a kátyúzást.

Berta Zoltán számba vette azokat a város által idén benyújtott – lapunkban is többször ismertett – nagy pályázatokat is, amelyek elbírálására egyelőre nem került sor.

A beszámoló után a jelenlevők kérdezhettek az alpolgármestertől. Az egyik hozzászóló egy, a jelenleg rendelkezésre állóknál nagyobb méretű, különálló, legalább száz fő befogadására alkalmas, civilek által térítés nélkül, vagy minimális térítéssel igénybe vehető közösségi tér iránti igényt fogalmazott meg. Az alpolgármester elmondta, hogy a tolnai civil háztól a pályázati támogatással felújítandó Martinek ház vehetné át ezt a funkciót, ahol a remények szerint sikerülne az igényeknek megfelelő körülményeket teremteni.

A beszámoló után a tanuszoda építésére látta vendégül a résztvevőket a szabadidő nyugdíjas klub. A kép bal oldalán Berta Zoltán

Tolnaiak a nagyvilágban

A Tolnai Öregdiák Egyesület szeretettel várja tagjait és minden érdeklődőt a **Tolnaiak a nagyvilágban** előadás sorozat következő rendezvényére.

Téma: **Rio és az olimpia**
Előadó: **Mészáros Zoltán**

Időpont: **2016. október 25.**
18.00 óra

Helyszín: **Tolna, Szent István Gimnázium**

TÖDE Elnöksége

A jótékony világnapján az ötletgazda festményeiből rendeztek kiállítást Tolnában.

A szekszárdi autodidakta festőművész, Balogh Jenő javaslatára, először (2011) a magyar parlament, majd az ENSZ Közgyűlés (2012) is elfogadta, hogy Teréz anya halálának napja legyen a jótékony világnapja. Szeptember 5-én immár az egész világ az önzetlen, áldozatkész apácára emlékszik, követve példáját, segítve az elesetteket. Az idén még inkább reflektorfénybe került Teréz anya, mert szeptember 5-én szentté avatta Ferenc pápa.

E naphoz Tolnában egy kulturális esemény kötődött: egy kiállítás. Nem akármilyen tárlat. A közönség elé lépő alkotó ugyanis maga Balogh Jenő volt. Távol-keleti, főként indiai útjairól beszélt, a nagy csillogás melletti nagy nyomorúságról, a hitről, a reményről, a Teréz anya-kultuszról.

Nemcsak az emberek, az egész bolygó rossz állapotban van, istápolásra szorul Balogh Jenő szerint.

Embertelen képek

Balogh Jenő jótékony tárlata

Balogh Jenő festő, a jótékony világnapjának ötletgazdája

Erről tanúskodnak festményei, sivár, lepusztult tájai.

A Mentsük meg Földünket című kiállítást Appelszoffer Ágnes polgármester nyitotta meg. Méltatta Balogh Jenő alkotói és emberi nagyságát, küzdelmét a jótékony világnapjának elfogadtatásáért –

melyben legfőbb segítője a miniszterelnök felesége, Lévai Anikó volt –, és Teréz anya példájának követésére buzdította a jelenlevőket. Mint mondta: a Béke Nobel-díjas szerzetesnő a kultúrák közti párbeszéd, a cselekvő szeretet és az önzetlen jótékony példájával olyan örök-

séget hagyott hátra, melynek ápolása, továbbadása a mi feladatunk.

A műsorközlő Pakulár Erika volt. A megnyitót zenei betét is színesítette, Müller József, Müllerné Hirmann Mónika, Pili István és Rác Tibor közreműködésével.

Az alkotó munkásságáról Kocsis Éva, a Kossuth Rádió szerkesztő-műsorvezetője beszélt a megnyitón. A szimpátia kölcsönös. Ahogy Balogh Jenő mondta: „beleszeretett a hangjába” a reggeli műsorokat vezető riporterek. Így indult az ismeretség.

Újságírói kérdésekre még arról is beszélt a kiállító, hogy miért látja ilyen sötétben a Föld és rajta az emberiség jövőjét. Azért, mert az anyagiasság egyre inkább eluralkodik a fejlett világban, s mivel a béke nem hoz pénzt, csak a háború, könnyen kitalálható, hogy mi vár ránk.

Sokan hiányolják az alakokat Balogh Jenő képeiről. Tolnára is „embertelen” festményeket hozott. Szekszárdi műtermében azonban számos nagyméretű, sokalakos kép is készül, főleg bibliai témák alapján. Most az Angyali üdvözlés dolgozik. *Wessely*

Elmulás és ébredés

A természet szépsége ezer színben

A Közösség Kultúra Közhasznú Egyesület október elsején nyitotta meg legújabb kiállítását a Both Cukrárszádban, a tolnai Kovács Béla amatőr festő munkáiból.

Sosem volt idegen Kovács Bélától a festés. Tanárai már az általános iskolában pályázatokra küldték a munkáit. Azóta számos kiállításon vett részt: a kórházgalériában, Szedresben, vagy az egykori 505-ös szakképző iskolában. Mióta szobafestőként dolgozik, főként telente készít festményeket, amikor nincsen munka. 2000 óta kezdett el intenzívebben festeni, fafaragással is foglalkozott.

Tájba helyezett nőalakjainak, háttaktjainak érzékeny megformálása töprengésre készlet, várakozás-

sal teli. A festmények az elmúlásban is a szépséget mutatják meg, mint az őszi táj ezer színét. Most megnyílt kiállításán, ahogy Versey Ferenc, az egyesület elnöke megnyitóbeszédében elmondta, nagyrészt új technikával: festékekkel készült munkákat mutat be. Ez jelentős fejlődést hozott művészetében – megragadóbb, élettel telibb alkotások készíthetők így.

A kiállítás megnyitóján az egyesület legifjabb tagjai működtek közre: Koller Tímea gitározott, Koller Gergő énekelt, Link Alexa pedig Németh László Diótörés című művét adta elő. Kovács Béla kiállítása november végéig látható.

A megnyitó kezdetén új tag, Szabó Bertalan jelentkezett az egyesületbe. *K.E.*

Viszontlátás 57 év után

Az volt az első, de remélhetőleg nem az utolsó találkozás

Több, mint fél évszázados kihagyás után rendhagyó általános iskolai találkozót tartott az 1959-ben végzett, a tavasszal elhunyt Kiss Tóth Mária tanárnő általános iskolai osztálya. A tolnai katolikus iskola éttermébe szép számmal eljöttek a volt diákok, még Győrből és Budapestről is. Akik nem voltak jelen, azok betegségük miatt igazoltan voltak távol.

Az osztályfőnöki óra keretében rövid beszámoló hangzott el, ezt követte a közös ebéd, mely felszabadultan, jó hangulatban zajlott. Ez volt az első, de remélhetőleg nem utolsó találkozás, amikor ismét gondtalan gyermeké válhattak a régi diákok, levette vállukról az elmúlt évtizedek terheit.

Kovács Béla (jobbról) és Versey Ferenc a megnyitón

Megmártózni a nagyvilágban...
www.ritaliatravel.hu

ADVENTI NON STOP AUTÓBUSZOS KIRÁNDULÁSAINK TOLNÁRÓL, IDEGENVEZETŐVEL

ADVENT BÉCSBEN!
 Mindkét program esetén **INGYENES csokoládégyár látogatás kóstolási lehetőséggel!**

Schönbrunn-i Kastélylátogatás
 Időpontok: nov. 26., dec. 03., 10., 17.
6.990 Ft/fő + belépőjegy

Madame Tussauds panoptikumlátogatás
 Időpontok: dec. 03., 10., 17.
6.990 Ft/fő + belépőjegy

Valutaváltás! WESTERN UNION **Pénzátutalás**

RITALIA TRAVEL KFT. - UTAZÁSI IRODA
 A nyugodt utazás szakértője

7130 Tolna, Kossuth L. u. 12/1.
 Tel.: 74/898-131 • Tel./fax: 74/440-486
 Mobil: 30/603-7420
 E-mail: info@ritaliatravel.hu

Huszonöt éves a német klub

Misével, énekkel, tánccal és bállal ünnepeltek

Mözsön rég nem látott eseménnyel, német nyelvű szentmisével kezdődött a Mözsi Német Nemzetiségi Klub 25 éves születésnapjának megünneplése szeptember 3-án.

Szép számú közösség gyűlt össze a mözsi katolikus templomban a német nyelvű misére, amelyen Sebestyén Molnár Árpád prédikált, aki pappá szentelését megelőzően egy évig diakónusként szolgált Mözsön. Örömmel érkezett újra ebbe a „szép, sváb templomba”. A pap hálát adott a mözsi német klub negyedszázadáért, 25 év küzdelméért. – Isten áldása volt a mözsi német klubon – mondta. Azokról sem feledkeztek meg, akik már elmentek. A plébános rámutatott, hogy a misét követő napon szentté avatott Teréz anya, az albán szerzetesnő szintén egy távoli, idegen világban találta meg hivatását, mint a mözsi németé.

Az ünnepség a művelődési ház udvarán folytatódott, ahol elsőként

Koleszár Ferencné, a Mözsi Német Nemzetiségi Klub vezetője tartotta meg ünnepi beszédét. Felvázolta tár-

zetes napokat töltött ezzel a fiatalos, vidám társasággal, akik az Év Tolna megyei civil szervezete

A műsor zárásaként a jubiláló klub kórusa énekelt

saságuk a tradíció életben tartásáért végzett sokféle tevékenységét. Megígérte, hogy munkájukat igyekeznek ezután is ugyanúgy folytatni, mint ahogy 25 évvel ezelőtt megkezdték.

Appelshoffer Ágnes, Tolna város polgármestere mint barátot köszöntötte a klubot, sőt, ahogy a saját neve mutatja, félig-meddig rokonként. Mint mondta, emléke-

kitüntető címet is megkapták. Bízunk benne, hogy ugyanilyen boldog negyedszázad következik.

Krémer György, a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatának Szekszárdi Regionális Irodájának vezetője úgy fogalmazott: a klub feladata a láng lobogásának fenntartása, nem a hamvak őrzése. Gratulált ehhez a munká-

hoz és köszönetet mondott érte. Fazekasné Gombár Mónika, a Magyarországi Német Ének-, Zene- és Tánckarok Országos Tanácsa énekari szekciójának tagja gratulált a klub kórusának, és megköszönte sokéves áldozatos munkájukat, amiért oklevelet adott át.

Ezután a Tolnai Német Nemzetiségi Baráti Kör kórusa lépett fel, Ágoston Mária vezetésével. Négy dalt énekeltek, Fojdl Antal kísérté őket harmonikán. Dalolt a szekszárdi Mondschein Kórus Egyesület is, Molnár Márta vezetésével. Az egyesület meghívta a mözsi német kórust a Szekszárdi Szüreti Napokon történő fellépésre.

A szép dalok után a Németkéri Német Nemzetiségi Tánc csoport lépett a színpadra. Már tánc közben vastappsal ünnepelte őket a közönség. Zárásként a jubiláló klub kórusa énekelt, harmonikán Tillmann József kísért, karnagyuk Boglári Ágota.

A műsort követően köszöntöttek fel a jubiláló klubot a fellépő csoportok, majd a klub tagjai megköszönték az egyik alapító, Rikker József munkáját, ő pedig az elnök, Koleszárné Éva tevékenységét.

A rendezvény a klub tagjai és vendégeik számára a művelődési házban vacsorával és bállal zárult. **K.E.**

Azok a régi szép napok...

Ötven éve, hogy a Mözsi Általános Iskola 8.b. osztályos diákjai, nekivágván a nagybetűs életnek, elkészöntek egymástól.

Voltak, akik a faluban maradtak, mások közeli városokban telepedtek le, többen az ország távolabbi pontjaira vetődtek el. Most, 50 év után 12-en beültek egy-két órára az iskolapadba, hogy újból átéljék – immár valamennyien nyugdíjasként – azokat a közös éltöltött szép éveket, amikor a kisiskolából kamasszá váltak.

Iváné Bányai Ilona, az osztálytalálkozó főszervezője először az egykori első illetve nyolcadik osztályos osztályfőnököket, Bérdi Lászlónét (Gabula Teréz) és Majtényiné Totterweich Jankát köszöntötte, majd megemlékeztek azokról a tanárokról és osztálytársakról, akik már nem lehetnek itt a találkozón.

Ezt követte az osztályfőnöki óra, ahol mindenki – ki hosszabban, ki rövidebben – beszámolt az elmúlt fél évszázadban vele történtekről.

A „tanóra” végeztével, a virtuális kicsen-

getést követően már kötetlenebb stílusban, svédasztalos vacsora, finom sütemények és borok mellett folyt a társalgás, sok-sok adomával, történettel és a régi emlékek felidézésével.

Záróakor, közel az éjfélhez köszöntek el egymástól: öt év múlva veletek, uyanitt.

Tizenkét mözsi öregdiák és két tanárú jött el a találkozóra

Őszi fúvós térzene Mözsön

Egy sváb hagyományt élesztettek fel

Egy hagyomány felelevenítése céljából rendezett immár második alkalommal Tolna Város Német Nemzetiségi Önkormányzata HerbstMusik néven őszi fúvós térzenét a Mözsi Művelődési Ház udvarán szeptember 25-én.

– Korábban minden sváb településen volt ilyen rendezvény, az idősebbek még emlékeznek rá – mondta el Koleszár Ferencné, a német nemzetiségi önkormányzat elnöke. Összel Szent Mihály napjához közeli időpontban, az őszi mezőgazdasági munkák befejeztével tartják a térzenét, szokás szerint vasárnap délután, a misét követően. Tavasszal pedig Szent György napjához kötődik a térzene. Idén a viszontagságos időjárás miatt ez elmaradt, akkor a mecseknádasdi zenekart szerették volna meghívni.

Mindig autentikus német zenét játszó fúvósokat kérnek fel a környék településeiről, hogy térzenét játszanak. Az idei HerbstMusik színpadán elsőként a Tolnai Ifjúsági Fúvószenekar lépett fel Tari Gergely

vezetésével. Ők a tőlük megszokott színes, üdítő, szellemes műsort adtak könnyűzenei feldolgozásokkal, filmzenékkel, és ezúttal két német indulót is eljátszottak egy magyar mellett.

A tolnaiak nagyszerű műsorát követően a Véméndi Német Nemzetiségi Fúvószenekar szolgáltattott meg eredeti sváb fúvószenét Baranyából. A zenekart Gász Mihály alapította 1986-ban. Az irányítást 2001-ben egyik legjobb tanítványa, ifj. Hahn János vette át. Polkát és indulót játszanak.

Elsőként a Tolnai Ifjúsági Fúvószenekar szolgáltatta a Herbstmusikot Mözsön

A közönség láthatóan szívesen felállt volna táncolni, mint ahogy ez korábban része volt a térzenéknek, de itt csak vastapsukkal vették át a megszólaló zene ritmusát. **K.E.**

TOLNAI KULTURÁLIS KÖZPONT ÉS KÖNYVTÁR

OKTÓBERI PROGRAMAJÁNLÓ

Oktoberi programok:

- **Oktober 15.** (szombat): **Német Nemzetiségi Nap** a kulturális központban.
- **Oktober 23.** (vasárnap) 16.00 óra: Az 1956-os forradalom és szabadságharc tiszteletére rendezett **városi ünnepség** a Tolnai Kulturális Központ színháztermében.
- **Oktober 24.** (hétfő): 13.00 óra: **Teatrum Hungaricum Emlékpróba 1956 c. színdarabja** a kulturális központban.
- **Oktober 29.** (szombat): 21.00 óra: **LemezLovarda** – Halloween Nostalgia Party.

Novemberi előzetes:

- **November 5.** (szombat): **Tolnai óvodák jótékonybálya** a kulturális központban.
- **November 12.** (szombat): 21.00 óra: **BillarBack buli** a Tolnai Galériában.
- **November 13.** (vasárnap): 17.00 óra: **Irodalmi est a magyar nyelv napja** alkalmából, közreműködik a **Balassagyarmati Színház Színház Kör.** Belépőjegy: 800 Ft.
- **November:** **Testes-Lelkes-Estek előadásai a MAG-Házban**
 - **november 15.** (kedd) 17.30 óra: **Boros István mesterszakács, ételszobrász bemutató előadása.**
 - **november 22.** (kedd) 17.30 óra: **Szendi Gábor pszichológus A nő és a férfi c. előadása.** Belépőjegy: elővéltelben 1000 Ft, helyszínen: 1500 Ft.

MAG-Ház programok

- Oktober 14. péntek 17.00 óra:** a **Bárka Művészeti Szalon** „A képzőművészet és a társ művészetek kapcsolata” című kiállításának megnyitója.
- Oktober 25. kedd 17.00 óra:** **„Az origami csodálatos világa”** című vándorkiállítás megnyitója. Kísérőprogramok
- Oktober 24. hétfő 17.00 órától** **origami foglalkozás** felnőtteknek,
- Oktober 25. kedd 15.00 órától** **origami foglalkozás** gyerekeknek.

Novemberi előzetes:

- November 8. kedd 17.30 óra:** **„A Kasztói Östölgyes és a környék élővilága”** Ádám Szabolcs fotókiállításának megnyitója
- Heti rendszerességgel tartott programok:**
 - Hétfő, csütörtök 18.00 óra** **Asszonytorna**

Testes-Lelkes-Estek sport programjai Link Kingával és Paksi-Véner Mónikával (részletek a novemberi számban olvashatók).

• **November 28.** (hétfő) 19.00 óra: **„Tolnai színLáz”** bérlet I. előadása: **Maude és Harold c. színdarab** a **Körúti Színház** előadásában **Esztergályos Cecília, Lipták Péter** és **Vándor Éva** főszereplésével. **Jegyár: 2300 Ft.**

„Tolnai színLáz” bérlet: a **Körúti Színház 3 db előadásra szóló** bérletet kínál **6000 Ft-os** darabáron. **Előadások: Maude és Harold, Katyi, Én és a kisöcsém.**

SPORT:

- Röpsuli:** kedd, csütörtök 15.00
- Szöcske Akrobatikus Rock’N’Roll Klub:** szerda 16:30
- Gyerek zumba:** csütörtök 16.30
- Felnőtt zumba:** csütörtök 19.00
- Sakk szakkör:** szerda 16.30
- Sakk klub:** szerda 17.30

A sportfoglalkozásokkal kapcsolatban **Farkas Zsuzsanna** sport-szervezőnél az 540-035-ös telefonszámon, a kulturális programokkal kapcsolatban **Tófalusi Hajnalka** művelődésszervezőnél az 540-036-os telefonszámon lehet bővebb felvilágosítást kapni.

A Mözsi Művelődési Ház állandó programjai

- Hétfő:** 18.00-19.30 **Country Klub**
18.00-19.00 „Légy újra fitt” alakformáló torna
- Kedd:** 16.50 jóga
- Szerda:** 18.30-20.00 **Német Nemzetiségi Kórus**
18.00-19.00 „Légy újra fitt” alakformáló torna
- Péntek:** 18.00-19.00 **Hastánc** kezdőknek (jelentkezni lehet folyamatosan: 06 20/3690601)
- Oktober 10-től:** Zsebi-baba torna
- Minden hónap 2. csütörtökén** 18.00 órától: **Tolnai és Mözsi Székelyek Egyesülete** (próba, megbeszélések)

Oktober 8. (szombat): Tolna Városi Nyugdíjas Egyesület – **Gyalogló nap**

Oktober 14. (péntek) 17:00 óra: **DaDália Galéria Fotóköri:** „A természet és az ember” c. közös fotókiállítás

Novemberi előzetes:

- November 19.** (szombat): **Székely bál**
- November 25.** (péntek): **Nyugdíjas Nóta est**
- November 26.** (szombat): **Német kitelepítés 70. évfordulója**

LEMEZ LOVARDA

40's JUBILEUMI RETRO PARTY

2016.10.29

PIKE DJ. SZÁRVENDÉGÜNK: DJ. KÓRUSZ

Kindi Gábor

**TOLNAI KULTURÁLIS
KÖZPONT ÉS KÖNYVTÁR**
Tolna, Bajcsy-Zsilinszky u. 73/A

facebook Like

Tel.: 70/3-844-948 ; 74/540-035 ; Kapunyitás: 21.00 óra
Állójegyek: 1500 Ft, ülőjegyek asztalfoglalással: 2000 Ft

Jegyek kaphatóak:

Tolnai Kulturális Központ /Tolna, Bajcsy-Zsilinszky u. 73/A/
RIA Virágbolt /Tolna, Deák Ferenc u. 6./
Tourinform Iroda /Szekszárd, Béla király tér 7./

WWW.LEMEZLOVARDA.HU

KÖNYVTÁRI HÍREK

SÜNIZENE – zenés foglalkozás 0,5-3 éves korig minden hétfőn 10.15 órától a Városi Könyvtár gyermekkönyvtárában.

Oktober 29-én szombaton, 14-17 óráig **Halloweeni kézműves foglalkozás** a Kis Kézműves Tanoda irányításával. Őszi díszek, ajtó-díszek, lámpáskészítés.

November 11-én, pénteken, 18.00 órától **Dr. Udvardy György** a Pécsi Egyházmegye püspökének előadása.

November 19-én, szombaton, 14-17 óráig **Adventi kézműves foglalkozás** a Kis Kézműves Tanoda vezetésével. Adventi koszorúk, ajtókoszorúk, asztaldíszek és egyéb készítése felnőtteknek és gyermekeknek egyaránt.

A tolnai Városi Könyvtár és a VízP'Art alapítvány **rajzpályázatot hirdet Garay Ákos születésének 150. évfordulója** alkalmából három kategóriában: I. kat.: 10 éves korig, II. kat.: 11-14 éves korig, III. kat.: 14 év felett.

Garay Ákos kedvenc témái a ló és a huszárok voltak. Ezért a rajzpályázat témája **„Huszárok, lovak, és egyéb állatok”**. Az egyéb állat bármilyen házi- illetve vadállat lehet. Beadási határidő: **november 14.** A MAG-Házba, a Könyvtárba kérjük behozni az alkotásokat. A részletes kiírás a könyvtár honlapján és az oktatási intézményeknél megtalálható. A nyertesek díjazásban részesülnek. Az alkotásokból decemberben kiállítás nyílik a MAG-Ház folyosógalériáján.

Szolgáltatásaink: Számítógép- és internethasználat, színes és fekete-fehér fénymásolás, nyomtatás. Scannelést és laminálást (A3-as méretben is) vállalunk.

Címünk: Tolna, Bajcsy-Zs. u. 73/B. MAG-Ház (volt laktanya területén)

Mesterség, avagy művészet

Czakó Balázs „Vándor” kiállítása a MAG-Házban

Négy éve van még csak a pályán, ám nagyon sok mindent tud a fotózásról. Hogy egy mai, szuper drága, mindent tudó csodamásinával ez nem nehéz? Talán nem. Technikailag. Ám a National Geographic-nál – ahol Czakó Balázsnak már „neve van” – csak ettől nem estek volna hasra.

Valószínűleg idei látogatócsúcsot döntött az a kiállítás-megnyitó és fotótárlat, ami Czakó Balázs fényképeit tárta a nagyközönség elé, szeptember 22-én, a MAG-Házban. Ülőhely a teremben már negyed órával a megnyitó előtt nem volt, az állóhelyként szóba jöhető oldalfalak, sarkok és közlekedők is tele lettek azzal a tarka tömeggel, amelynek tagjai a Vándor című kiállításra jöttek el. Appelszoffer Ágnes polgármester nem csak megtiszteltetés jelenlétével a megnyitót, de a tárlatot és az alkotót bemutató rövid megnyitót is ő mondta. Beszédéből kivilágolt, hogy Czakó Balázs fotóit nem most látja először, azok első látásra többet jelentettek számára pusztán fényképeknél. E képeken – mint hallhattuk – egy olyan, a környezetben nyitott szemmel barangoló kiválasztottal találkozhatunk, aki nem csak néz, de lát is, néha még olyat is, amihez a pusztán emberi szem már nem elég. Hogy mitől Vándor ez a kiállítás? – tette fel

ezután a kérdést. Hát nem az alkotójától. Aki bizony minden, csak nem megfontoltan haladó lény. És egyáltalán nem fáradt vándor, aki e rohanó világban szemlélődés helyett, sokkal inkább száguldozik közöttünk.

Hogy egy három műszakban dolgozó atomerőművi gépészmérnöknek mikor van ideje naplementék-

olyan háttérrel, manipuláltan, vagy anélkül, de mindenképpen úgy, hogy meghökkenjen, elgondolkodtasson, vagy éppen csak megmutasson valamit, ami előtt talán százszor elmentünk már, de most hosszú másodpercekig bámuljuk.

Ide illett a kiállítás-megnyitón fellépő költő és versmondó, Süveg

mítógép és ember – ahogy Balázs fotóin is –, szervesen összetartoznak.

Czakó Balásznak nem ez az első tárlata Tolnán. Az idén már volt egy kiállítása a Wosinsky Mór iskolában, amiken túl már állított ki Budapesten, Zalaegerszegen, Tihanyban és a szomszédos Faddon is, ahol képeivel mindenütt nagy sikert aratott. Ezeket túl alkotásainak mára nemzetközi visszhangja is van, amiknek sorában legelső helyen a National Geographic elismerése áll, amely lap, Czakó Balázs Skyfall (Égzsakadás) című képét, 2014 augusztusában, a hónap fotójának nyilvánította. Hasonló elismerésnek számít a Landscape Photography Magazin megnyilvánulása is, ami ugyanezt a képet, a 2015-ös év Top 10 képe közé választotta be. Ez az év egy másik National Geographic elismerést is hozott számára, ami az alkotó Tejút és a Perseidák című képére, mint a nap fotójára hívta fel olvasótáborának figyelmét. Vagyis fényképezni – összegezzük a végén – a mai technikával már nem nehéz. Ám elismertté válni e felhozatalban, amivel még Tolnán is meg lehet tölteni egy tágas művelődési házat, már kevés embernek sikerül. Hogy mi a titka? Minden bizonnyal a képek üzenete. Amit nem a gép, hanem a mögötte álló ember sugár a fülünkbe. **ká**

Czakó Balázs egyik jellegzetes, holtágas képe előtt

kel, fodrozódó habokon ringó hatytyúkkal bibelődni, vagy éppen egy zivatar kellős közepén a villámok alá (és nem elől) futni? Mindegy. Van. (És most már még több is lesz, mivel időközben „leszerelt” az erőműben a fotózás kedvéért. – a szerk.) És ha van ideje, akkor ebből kép lesz, mégpedig olyan szögből,

Márk, aki a fotós barátja, s aki néhány saját versét a XXI. századi költészet egy új ágának, a slam poetry stílusában szerezte és mondta el. A fordított baseball sapkát viselő, verseit okostelefonjából olvasó költő láttán bizonyára többen megfogalmaztuk, hogy már ez is az „e” világ művészete, amelyben szá-

Az állatok is kedves humorforrásnak bizonyultak

Kiemelkedő alkotások születtek a hatodik fotós vikenden

Kiemelkedő alkotások is születtek a szeptember utolsó hétvégéjén, immár hatodszor megrendezett Tolnai Fotós Vikenden.

Ellentétek, ritmus, humor. Idén e három meghirdetett témakörben készültek a fényképek a hatodik alkalommal rendezett Tolnai Fotós Vikenden. A Pámerné Bükky Klára

által megálmodott esemény ezúttal teljes egészében Faddhoz kötődött: az ország számos pontjáról, közöttük Tolna megye több településéről érkezett tizenkét fős csapat főhadiszállása péntektől vasárnapig a faddi Volent-öbölben volt. Emellett a fotóhelyszínek is Faddhoz kapcsolódtak. Szombaton délelőtt Várszegen többek között szürke-

marhák, mangalicák, ludak, rackajuhok és lovak voltak a „modellek”, délután a faddi Gáti Mariann Mítosz Mesegalériájába is ellátogattak a résztvevők. Aki akart éjszaka, vagy hajnalban is fényképezhetett.

Az esemény szakmai vezetője ezúttal is dr. Kalotás Zsolt, Pro Natura- és Nívó-díjas természetfotós volt. Érdeklődésünkre a legnagyobb elismeréssel beszélt a rendkívül jó hangulatú rendezvényről és annak szakmai eredményeiről. Mint mondta, a résztvevők sikeresen megbirkóztak a három meghirdetett téma által adott feladattal. A legnagyobb kihívást a humor fényképen történő ábrázolása jelentette. A várszegpusztai állatok azonban kedves humorforrásnak bizonyultak. Emellett sok vicces pillanatot örökített meg az úgynevezett werkfotók is, amelyeken a fotósok munka közben „kapták le” egymást.

Dr. Kalotás Zsolt úgy ítélte meg, hogy a vikenden kimondottan magas

színvonalú alkotások is születtek, olyanok, amelyek kiállításokon is megállnák a helyüket. Csupán azt sajnálta, hogy viszonylag szűk kör láthatja csak a fotóstáborban készült képeket, bár a „tolnaifotos-vikend.5mp.eu” honlapon azok megtekinthetők. Reményét fejezte ki, hogy Pámerné Bükky Klára a jövőben is vállalja majd a fotós vikendek megrendezését, mert a résztvevők mindig nagy örömmel jönnek erre az eseményre.

Nyolc boldogság

A „Keresztény családi esték” sorozat keretében

október 28-án,
pénteken, 18 órakor kezdődik

Fekete Szabolcs

bajai esperes-plébános előadása

„A nyolc boldogság”

címmel, a tolnai Karitás és a KÉSZ közös szervezésében, a tolnai római katolikus templomban.

A rendezvény után agapé/szeretetvendégséget rendeznek a katolikus iskolában.

A fotós vikend résztvevői faddi társuk, Lencsés János kiállítását is megnézték a faddi művelődési házban. A kép jobb oldalán Pámerné Bükky Klára

Harangszó

Szulejmán sírjánál – keresztényként

Nézem a tévét és lélekben magam is ott állok a Szigetvár melletti turbéki szőlőhegyen, a nemrég feltárt szultáni sírnál, amelyben a halhatatlan I. Szulejmán (azért mégiscsak) haló porait lehet sejteni. És nem csak állok szóltanul, hanem könnyezem is majdnem, ahogy a két szultáni hercegnő – akiknek családját nem melleleg kitagadta és száműzte hazájából száz éve az új török köztársaság – megilletődötten veszik kezükbe a földet, amelybe nagy elődjüket és ősapjukat egykor temették. A török régészek is ráéreznek a perc emelkedettségére, akiknek, ha lenne kalapjuk, azt a fejükre most egész biztosan a kezükbe vennék. Történelmi szálak futnak itt e percben össze – borzongom bele – Balassi Bálint, Dobó István és Zrínyi Miklós is itt állnak láthatatlanul mögöttem, hogy velük még teljesebb legyen e történelmi talál-

kozás. Eltűnődöm, vajon kinek mit jelent ez a hely? Jó és rossz is eszembe jut – rakom szépen sorba őket – amely sor a jóval kezdődik és talán végződik is.

Jó, hogy Szulejmán szultánt és vele a törököket mára senki sem gyűlöli hazánkban, amit az is mutat, hogy a nagy hódító és a törökverő hős, Zrínyi együttes szobra nagy békességgel áll már jó ideje a szigetvári Magyar-Török Barátság Parkban. Jó a magyar és a török kormány példás együttműködése e feltárás ügyében, amit, mint tudjuk, komoly összegekkel támogat a török fél. Nem bánjuk azt se, ha később mindez török zarándokhelyé válik, és törökök ezrei és százai jönnek majd ide, békés szándékkal, virággal, koszorúkkal, fejet hajtani népük e kiemelkedő alakjának sírjánál. Jöjjenek! Ahogy az se volna baj, ha ezzel ez a két nép még közelebb kerülne egymáshoz,

aminek talaján egy szorosabbra fűzhető, kulturális, gazdasági és politikai kapcsolatrendszer alakulna ki e megosztott világban.

Ami viszont nem jó, hogy a bugyuta, és minden történelmi realitást nélkülöző, Szulejmán életét bemutató szappanoperát a magyar televízió is a műsorán tartja. Mert az a Szulejmán, aki a mohácsi csata másnapján egyszerre kétezer magyar foglyot fejeztetett le, az nekünk lehet nagy hadvezér, de nem hős. Ahogy annak sem örülünk, hogy míg a keresztény örmények százezreinek 1916-os lemészárlása máig tabu a török történelemben, addig a hódoltság másfél évszázadáról azt tanulják a török iskolások, hogy mindehhez mi önként és dalolva csatlakoztunk. Szomorú és sajnálatos ugyanakkor a világ azóta is fennálló megosztottsága e kérdésben, amivel kapcsolatosan csak emlékezünk arra, hogy

Esztergom bevételét, minden pápai rosszallás ellenére, francia tüzerekkel vívta meg az oszmán sereg. De a legrosszabb az, hogy újra és ismét egy új (most már globális méretű) csatátér két oldalán állunk, amelyben az iszlám – ha csak valami csoda nem történik – hosszú távon el fogja söpörni a hitét, kereszténységét és vele erkölcsi tartását elvesztett Európát. Az alkoholizmus, a drog, a nihil, az abortusz, az eutanázia és a család tagadásának Európáját. Amely bűnöket az iszlám és a kereszténység egyaránt tiltana, ha betartanánk.

Egy jó azonban van a végére, mégpedig az, hogy Krisztus egyháza nem e világi pillérekre épült. Hogy a struktúrák, bár ideiglenesen eltaposhatók, de az eszme nem. Megtérni pedig sohasem késő. Vagyis, Nagy Szulejmán, már nem félünk tőled. Nyugodjál békében!

ká

Az alapélmény az összetartozás legyen!

Templomok éjszakája a Gagliarda kórossal

Hatodik alkalommal rendezték meg a templomok éjszakáját Tolnában. Ezúttal a szekszárdi Gagliarda Kamarakórus adott hangversenyt, dr. Szabó Szabolcs vezényletével.

A templomok éjszakáját először 2005-ben rendezték meg Bécsben. Ausztria határain túlra 2009-ben jutott a kezdeményezés. A tolnaiak is igen hamar csatlakoztak: 2011-ben, a KÉSZ (Keresztény Értelmiségiek Szövetsége) szervezésében.

Az idei templomok éjszakájának előkészületeit is a KÉSZ koordinálta, a katolikus egyházközség és a Karitás közreműködésével. A szeptember 24-i program a szekszárdi Gagliarda Kamarakórus fellépésével kezdődött. A hívó és nem hívó érdeklődőket Koncz Ádám köszöntötte, aki mindhárom szervezet

(KÉSZ, Karitás, egyházközség) aktív tagja. Azt hangsúlyozta, hogy közösségekben lenni jó dolog, s reményét fejezte ki, hogy ennek az este-nek – a templomok éjszakájának – alapélménye az összetartozás lesz.

A hangverseny délután 6-kor kezdődött. A 28 tagú vegyes kar dr. Szabó Szabolcs vezényletével 12 darabot adott elő. Repertoárjukon sok minden szerepel, a régi gregorián énekektől a jelenkori egyházi művekig. Egyes dalművek hangszeres kísérettel szólaltak meg; elektromos orgonán közreműködött: Müller János.

A hangverseny után celebrált ünnepi misét Ravasz Csaba plébános, majd agapé – szeretetvendég-ség – következett a katolikus iskolában. A program a templomban zárult, szentségimádással, ami este 9-kor kezdődött.

-Wy-

Az ötvenedik

1966-ban végezték az általános iskolát

Jó hangulatú, bensőséges együttlétről számoltak be azok a 1966-ban végzett egykori fiatalok, akik ekkor járták ki a Tolnai I-es Számú Általános Iskolát, amit szeptember 10-én a Galéria Étteremben tartottak meg. Az A és B osztály közösen szervezte meg a találkozót, amelyre házastársaikkal együtt 33-an jöttek el. Köztük volt olyan osztálytárs is, akit sokan ötven év múltán itt láttak először. Horváth Vilmosné Kató néni és Zsíros Feri bácsi osztályfőnökök egykori diákjai között volt pedagógus, orvos, hidépítő mérnök és katonatiszt ugyanúgy, mint a satupad mellett tisztességgel megöszült iparos és a munkát

soha sem szegénylő melós. Többségükben az volt a közös, hogy mind fontosak voltak valamilyen, megálva a helyüket ott, ahová az élet éppen állította őket. Sajnos már vagy tízen azzal az igazolással voltak távol, amire nem kellett pecsét, és akikre, nevük felolvasása után, néma főhajtással gondoltak a többiek. Volt közös vacsora, tűzijátékos torta, pezsgős koccintás, amik alatt és után bizonyára a legtöbbjükben felidőződött az a reményekkel és várakozásokkal teli nagy lépés, amivel innen, a megismételhetetlen gyerekkort maguk mögött hagyva elindultak a nagybetűs élet felé.

ká

Emlékeztető hangversenyt adott a Gagliarda Kamarakórus

HÁZTARTÁSI GÉPEK JAVÍTÁSA

- ✓ MOSÓGÉPEK
- ✓ MOSOGATÓGÉPEK
- ✓ PORSZÍVÓK
- ✓ BOJLEREK
- ✓ MIKROHULLÁMÚ SÜTŐK...

...ÉS BÁRMI, AMI ELROMOLHAT!

SZABÓ ROLAND
TOLNA, ALKOTMÁNY U. 44.
TEL.: 20/471-86-72

TOLNAI KORNVIKA

Kortárs irodalom

Több, mint húsz éve hoztuk létre a Tolna megyei költők, írók egyesületét, a Kézjegyi klubot. Ez év elején néhány hónapig Szolnokon dolgoztam, s gondoltam, megkeresem az ottani, hasonló társaságot. Felvehetnék a kapcsolatot, tarthatnánk közös könyvbemutatókat stb.

Hetvenezres város Szolnok, a megye közel négyszázezeres; biztos voltam benne, hogy vannak helyi irodalmárok jócskán. Nálunk, a Kézjegyi-antológiában 35-40 szerző szerepel évente, pedig sokkal kisebb a mérítési lehetőség, fele akkora: a megyeszékhely kevesebb, mint 35 ezer, a megye kétszázezer lakosú.

Hol lehet rábukkanni a helyi kortárs irodalom művelőinek nyomára? A könyvtárban. Tolnában minden könyvtáros hallott már a Kézjegyi klubról, s legtöbb helyen a kötetek is megtalálhatók, bennük az egye-sület elérhetőségével.

Bementem a szolnoki könyvtárba. A portán négy hölgy múltatta az időt, mint alkalmazott. Az egyik gyorsan lepasszolt, mondván, hogy ő csak az újonnan beiratkozók foglalkozik. A másik közölte, hogy gyermekkönyvtáros, ezért ebben a kérdésben – felnőtt irodalom – nem illetékes. A harmadik gyorsan lelépett, mikor közeledni látott, mert elbővült a szimatolt. (Neveket, címeket, telefonos, íméles elérhetőségeket előbányászni...) A negyedik rám nézett a számítógépe mögül, s azt mondta: nincs otthon ő sem a témában, mert ezzel az ötödik kolléganő-jük foglalkozik – aki jelenleg házon kívül van –, de mintha lenne Szolnokon egy Verseghy kör, talán a Jenei Gyuláké viszik, s néha be szoktak kéredezni a könyvtárba...

Hát itt tartunk. Itt tart a kortárs irodalom. Még ott se foglalkoznak vele, ahol – ha nem is belső indíttatás okán, de legalább munkaköri kötelességből – illene egy picit rákukkantani.

Nem valószínű, hogy egyedi eset a szolnoki. Vélhetően a megyei könyvtárak 70-80 százalékában ugyanezt tapasztalnánk.

Az irodalom, mint a mézeskalácsos vagy a képfestő mesterség, a múlt. Néhány fura figura még műveli, közönségük is akad az érdeke-sőbb bemutatásokon, vásárokon, fesztiválokon, de csak mellékszereplők a főattrakció, Plébekes Mancsi gigakoncertjének árnyékában.

A költők, írók valaha korformáló vezéregyéniségek voltak. De mára lemaradtak. Nem felelnek meg a kor követelményeinek, mert nem kínálnak megehető, megiható, „élvezhető” akciós termékeket, se vonal-kóddal megnyerhető karibi utazást. Kár értük. Kár értünk... Wessely

Trükkös csatornajavítás

Ötszáz forintos javításból több tízezer forintos munkát kerekítettek a csatornások.

Egy 72 éves tolnai asszony feljelentést tett a rendőrségen, mert egy ismeretlen férfi felajánlotta neki, hogy munkatársaival 500 forint ellenében meg-ragasztják csatornáját. A sértett megállapodott a kisebb javításról, de a munkások nem a megállapodás szerint jártak el. Annak ellenére, hogy az asszony jelezte, hogy nem szeretne nagyobb javítást, egy szakaszon kicserél-ték a csatornát is. A munka végeztével közölték vele, hogy a szolgáltatás 38 ezer forintba kerül. Az elkövetők fellépése olyan érélyes volt, hogy az asszony nem mert ellenkezni és a nála lévő 18 ezer forintját átadta.

A szekszárdi rendőrök egy 39 éves pilisi férfit hallgattak meg tulajdon elleni szabálysértés elkövetésének gyanúja miatt. Az ügy iraitat az eljárás lefolytatása miatt a Szekszárdi Járásbírósnak nemrég átadták.

A rendőrség felhívja a lakosság figyelmét, hogy mielőtt igénybe veszik a szolgáltatásokat, győződjenek meg a szolgáltatást ajánlók megbízhatóságá-ról. Kérjék el az engedélyüket, vagy a tevékenységükre jogosító okmányai-kat. Kérjenek referenciát, de szerencsésebb, ha a településükön ismert szak-embereket bízzák meg a munka elvégzésével. A szolgáltatás részleteit tisz-tázzák előre, térjenek ki minden részletre, rögzítsék írásos formában is, az árat is foglalják bele. Megfelelő szakértelem hiányában kérjenek segítséget hozzátartozóiktól, vagy ismerőseiktől.

Amennyiben mégis áldoztát válnak, tegyenek bejelentést a rendőrség ingyenesen hívható 112-es segélyhívó számán.

TOLNAI FÁK

Egy gyönyörű nyári ékszer az utcán

A jó pap is holtig tanul. Ahogy a jó kertész is. Az elmúlt hetekben egy olyan fácskába botoltam az utcán, aminek a faji hovatartozásáról halványlila gőzöm se volt. Kertész barátok, növényhatározók, internet kellett hozzá, hogy végül bemutatkozhassunk egymásnak.

Valószínű, hogy nem nekem akadt meg a szemem először rajta, hiszen egy igen forgalmas helyen áll, a tolnai Perczel Mór utca 49-es számú ház előtt, a Táncsics utcai saroktól visszafelé, pár háznnyira. Maga a fa nem nagy, hozzávetőleg 2-2,5 m magas, de annál feltűnőbb. Nem lehet nem észrevenni. Szabályos, kis gömb alakú koronája van, ami a nyár eleje óta telis-tele van virágzó ágakkal. Virágai ríktóak, kb. 2-2,5 cm-es egybeforrt lila színű pártákkal és élénk-sárga termőlevelekkel. Első látásra már-már azt hiszi az ember, hogy valami túlbujjázó fantáziával bíró művirágkészítő gics-cses kreálmanya, amit ráadásul nem áttalott a gazdája még ide is kirakni. De a közelébe érve, hozzáhajolva megállapítható: ez él! Percekig álltam a leve-lét, virágját analizálgatva, tőprengve, vajon mi ez? Végül is a virágszerkezete vezetett nyomra, ami vala-miért engem, a mi ördög-cérnánk (Lyceum barbatum) virágjára emlékeztetett. Vagyis a burgonyafélék családjába tarozó-nak kell lennie. És nem tévedtem. Mert ugyan az ott lakó tulajdonos tudta a magyar nevét, miszerint ez egy enciánfa, az azonban, hogy a valódi enciánokhoz, vagy gyako-ribb nevükön tárnicsokhoz semmi köze sincs, a virágja alapján kézen-fekvő volt. Ehelyett, mint kiderült, sokkal közelebbi rokonságban áll a burgonyával, a padlizsánnal (tojás-gyümölcsel) vagy a mezőinken közönséges gyomként ismert feke-te csucsorral. A Solanaceae család tagja, amit tudományos néven Solanum rantonettiinek neveznek. Paraguay és Argentína magas hegyvidékéről való, örökzöld fács-ka, amit cserepes dísznövény gya-nánt hoztak be Európába. Nem télálló az utcán, késő ősszel innen fagymentes helyre kell menteni.

Hogy miként került ide, és hogy mit kell tudni a tartásáról, arról a tulajdonos, ifjabbik Kovács Gyula mesélt.

– Mi csak karácsony óta lakunk ebben a házban, amelyben előtte a nagyanyám élt. Ő jelenleg a tolnai szociális otthon lakója, vagyis ahogy a ház, úgy ez a kis fa is az övé volt. Ő nevelgette, pátyolgatta idáig, nyaranta az udvarban volt, télen a folyosón telet. Mi ültettük ki az utcára először. Hogy mit kell tudni róla? Azt, hogy egy kimon-

Az enciánfa a burgonyával is rokonságban áll

dottan igényes növény. Szereti a pátyolgatást, a tápanyagot és főleg a vizet. Meleg nyári napokon naponta, kétnaponta meg kell öntözni, a metszést viszont jól tűri, ami hozzásegít ahhoz is, hogy télen, dézsába ültetve a folyosón is elférjen. Kártevője, betegsége tud-tommal nincs.

Ezután meglátogattuk Kovács nénit az otthonban, aki 86 évesen is még jó egészségre és szellemi frissességre örvend.

– Hogy honnan származik? Egy katalógusból rendeltem még akkor, amikor Tengelic-Szólóhegyen lak-tunk, aminek van már vagy tizenöt éve is. Csomagban érkezett, kis csemetéként. Enciánfa a neve. Egy kicsit féltettem, hogy ellopják, amikor megtudtam, hogy a gyere-kek nyárra az utcára ültették. De most már nem bánom, hadd gyö-nyörködjék benne más is. *ká*

A fitnessparkot is kipróbálná

A kilencven éves Szeleczi Ferencet köszöntötték

Szeleczi Ferencet köszöntötte kilencven éves születésnapja alkalmából műzsi otthonában Berta Zoltán alpolgármester, szeptember 12-én.

Feri bácsi 1926. augusztus 29-én született, nyugdíjazásáig útépítőként dolgozott. Az építőiparban eltöltött évekre szívesen gondol vissza, munkáját lelkiismeretesen, magas szakmai tudással végezte.

Házasságából egy fia és egy lánya született, fiát és feleségét évekként elvesztette, gyermekei révén azonban négy unokának és hat dédunokának örülhet.

Kiváló egészségi állapotnak örvend, jó kondícióját a rendszeres mozgásnak köszönheti.

Minden reggel tornával kezdi a napot, s ügyel arra is, hogy a napi két liter víz elfogyasztása se maradjon el. Szívesen kertészkedik, kedveli a magyar nótát, és – fiatalokat megszégyenítő módon – szemüveg nélkül olvas.

A töretlen optimizmussal és remek humorral megáldott Feri bácsi már alig várja, hogy a város által benyújtott pályázat megvalósuljon – a Dobó téri felnőtt fitnessparkot az elsők között szeretné kipróbálni.

Szeleczi Ferenc és Berta Zoltán

Vigyázz a madárra!

Sok szárnyas vadat ér áramütés

Szinte naponta halnak ki veszélyeztetett állatfajok, de a többieknek is fogy, sérül, zsugorodik az élettére. A folyamat végén mindig az ember áll, aki azonban segíteni is tud.

Szeptember 15-én délután négy óra körül megcsörrent a telefonom. Egy jó ismerősöm hívott, akiknek Tolna-szigeten, az egykori Knefely kastély közelében van egy kis bekerített telke. Itt dolgoztattak édesanyjával és a hűgával, amikor a kertjükbe esett egy sérültnek látzó nagy ragadozó madár. – Mit lehet vele tenni? – fordultak hozzám tanácsért. Én sajnos nem segíthetek – volt a válaszom – de ismerem olyat, aki jártasabb az ilyen ügyekben. Telefon ment és

A sérült egerészölyv

jött, ami után nem sokkal meg is érkezett a segítség. Hága Krisztián és kedvese érkeztek a helyszínre, a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Szekszárdi Csoportjától. Rövid úton, szakszerűen befogták a madarat. – Kifejlett egerészölyv, tojó – derült ki róla – amelyet, mint megállapították, áramütés ért. A sérült madarat ezután a kocsjukba tették, hogy az ilyenkor szokásos ellátásban része-

sítsék. A madár azóta is az egyesület gondozásában van. Vajon mi van vele? – érdeklődtünk tíz nap múlva.

– Sajnos nincsenek túl jó híreim – hangzott a válasz. – A madár ugyan él és talán életben is tartható, jól viseli a fogságot, eszik is, de sajnos az egyik szárnya az áramütés következtében elsorvadt. Vagyis repülni, vadászni, önállóan élni már sohasem fog.

Hága Krisztiántól megtudtuk még, hogy az áramütést ért madarak nagy része így jár, annak következtében, hogy az elektrosokktól megsérül a keringési rendszerük. És ami még szomorúbb, hogy ez a legtöbb esetben a lassú halált jelenti. Néha még egy hónapig is elkínódnak vele. Ugyanakkor nagy segítség lehet e bajban, ha az ilyen madár rövid időn belül szakember (és nem feltétlenül állatorvos) kezébe kerül, ahol egy bizonyos terápiával, mágneses kezeléssel, esetenként visszafordítható a folyamat.

Hága Krisztián felhívta a figyelmet, hogy akik beteg, bajbajutott, vagy más szempontból segítségre szoruló madárral találkoznak, a 30/657-62-18-as mobiltelefon számot hívhatják.

ká

MEGHÍVÓ

Tolna Város Német Nemzetiségi Önkormányzata
2016. október 26-án 17 órakor közmeghallgatást tart.
A közmeghallgatás helye: Tolnai Civil Ház, Tolna, Festetich u. 131.
Tisztelettel várunk minden kedves érdeklődőt.

A Családsegítő Központ hírei

■ A Család-és Gyermekegészségügyi Szolgálat szeptember 29-én a település és a társult települések szakemberei számára **szakmaközi megbeszélést** szervezett. Az előadást Nyul Annamária járási jelzőrendszeri tanácsadó tartotta. Témája: A család- és gyermekegészségügyi szolgáltatás által működtetett észlelő- és jelzőrendszer protokollja.

■ A **tolnai és műzsi Idősek Klubja** továbbra is várja magányos, idős emberek jelentkezését. A klub naponta egyszeri étkezést, hetente orvosi ellátást és különböző szabadidős programokat biztosít. Felvilágosítás és jelentkezés: Bucher Andrea – Idősek Klubja Tolna, Árpád u. 4. Tel.: 74/443-923.

■ A Családsegítő Központban hetente (pénteken) **ingyenes jogi segítségnyújtást** biztosítunk. Ennek keretében azon rászorulóknak vehetnek igénybe jogi szolgáltatást, akiknek az egy főre jutó havi jövedelmük vagy szociális rászorultsága azt indokolja, és olyan vitás ügyük van, amely jogi tanácsadást igényel. Bővebb információ és időpont egyeztetés a 74/443-825-ös telefonszámon.

Gulyás Jánosné

Kató néni
szeptember 19-én
ünnepelte
93. születésnapját.

Gratulálunk, további jó egészséget kívánunk!

CSALÁDSEGÍTŐ KÖZPONT

7130 Tolna, Bajcsy-Zs. u. 96. Tel.: 74/443-825, 74/540-711

Nyugdíjasok figyelmébe

A Tolna Városi Nyugdíjas Egyesület **minden kedden, 9.30-tól 10.30-ig** tartja **szokásos ügyeletét** a tolnai Civil Házban.

Lehetőség van az október 29-i kirándulás befizetésére, a kirándulással kapcsolatos információra, tájékoztatásra. A Tolna Városi Nyugdíjas Egyesület várja a tájékoztatást, segítséget igénylő egyesületi tagokat, érdeklődőket.

LENS OPTIKA

OKTÓBER

A LÁTÁS HÓNAPJA

a LENS OPTIKÁBAN

Jelentkezzen **ingyenes látásvizsgálatra** időpontegyeztetéssel!

14.990 Ft-tól

Divatos keretek
HOYA lencsével

Tolna, Deák F. u. 3.
Telefon: 06 74/311-553
06 30/824-0637

MODERN VÁLLALKOZÁSOK PROGRAMJA

Vállalkozz digitálisan!

A digitális világ felé nyithatnak a helyi vállalkozások

Ismét **információs napot** szervez a **Tolnai Megyei Kereskedelmi és Iparkamara** a Modern Vállalkozások Programja – Vállalkozz digitálisan! projekt keretében **november 3-án**, csütörtökön.

A programsorozat második állomásaként délelőtt **9 órai kezdettel Tolnán, a Hotel Thelenában** kerül megrendezésre az információs nap, melynek célja a **mikro-, kis- és középvállalkozások szemléletformálása**, a vállalkozásvezetők/cégvezetők **információs technológiákhoz**, informatikához kapcsolódó viszonyának fejlesztése, erősítése.

kony működést segítő, támogató informatikai megoldásokról.

Az információs napon **6 előadással**, valamint az informatika világában jelenlévő cégekkel, mint **kiállítókkal** találkozhatnak az érdeklődő vállalkozók.

A programsorozat eredményeként a vállalkozásvezetők közelebb kerülhetnek a kor elvárásainak megfelelő, **korszerű informatikai megoldásokhoz**, eszközökhöz.

Az információs napon a részvétel **ingyenes**, azonban **előzetes regisztrációhoz** kötött, melyet a jelentkezők a

www.vallalkozzdigitalisan.hu oldalon a rendezvények menüpontban

tehetnek meg, a listából kiválasztva a tolnai információs napot, ahol a részletes program is megtekinthető.

A rendezvénysorozat fő célkitűzése, hogy a vállalkozásvezetők/cégvezetők felismerjék a **digitalizáció nyújtotta előnyöket**, egyben mellett tájékoztatást kapjanak az elérhető pályázati forrásokról, lehetőségekről, a modern vállalatirányításról, korszerű, haté-

www.vallalkozzdigitalisan.hu

Szomszédoló

HÍREK A TOLNAI JÁRÁSBÓL

Év fája A bogyzslói östölgyesre, a „vándorló fákra” is lehet szavazni az idei Év fája versenyen, egyedi Tolna megyei versenyzőként. Lapzártakor a bogyzslói östölgyes állt az 1. helyen az országos internetes szavazáson. A voksolás október 16-ig zajlik. Aki szeretné, hogy idén bogyzslói nyertes legyen a vetélkedésnek, de még nem szavazott, az a <http://evfaja.okotars.hu/dontosfak> oldalon voksolhat, a 9. sorszámot viselő bogyzslói östölgyesre.

Nyolcvan év A település fennállásának 80., az óvoda alapításának 60. évfordulóját ünnepelték október első hétvégéjén Fácánkertben. A jeles napon a polgármesteri hivatal épületének falán emléktáblát avattak az óvoda alapítása, valamint meghatározó személyisége, Fuchs Ferencné emlékére. Ünnepi képviselőtestületi ülést is tartottak.

Bajnok fogathajtó Országos bajnoki címet szerzett a faddi fogathajtó, Kákonyi Norbert. A kettesfogatok mezőnyében diadalmaskodó versenyző ezzel egész éves kiváló szereplését koronázta meg, egyben újabb nagy lépést tett afelé, hogy indulhasson a jövő évi világbajnokságon a magyar válogatott tagjaként.

OKTÓBER

Füvesasszony tanodája

Lassan véget ér a gyógynövények szezonja. Ám még ilyenkor is akad egy-egy növény, amit érdemes begyűjteni.

Vadrózsa – csipkebogyó

A csipkebogyót gyűjtjük, ami valóban egy áltermés, a vacok elhúsosodásával alakul ki. Júniustól októberig gyűjtjük.

Kétféleképp lehet hasznosítani: egyben, megszáritva, vagy csak a húsát alkalmazva, kimagozva, száritva. Összehúzó, sebgyógyító, vizelethajtó, ásványi

Csipkebogyó

szolgál. Hólyaghurut és gyomorrontás esetén is alkalmazható. Szájöblögetőként invérzésre is jó. A friss gyümölcshéjat összeturmixolva szépítő arcmaszkot készíthetünk; ráncalanító és feszesítő hatása van. Betegségből való lábadozás idején érdemes fogyasztani csipkebogyóteát. 2-2,5 g összetört csipkebogyóhúst tegyünk 1 csésze forrásban lévő vízbe, áztassuk 10 perccig, majd szűrjük le. Napi 3-4 csésze javasolt. Kitűnő lekvár főzhető belőle, de bort, likórt és pálinkát is készítenek csipkebogyóból. Bár a gyógyhatása ezeknek is megvan, mértékkel fogyasszuk!

Vadgesztenye Kérgét és a magját hasznosítják. Összel a termést gyűjtjük. Aranyér, vénás- és hajszálérkeringési rendellenességek kezelésére ajánlott. Arcpakolásként pattanásos bőrök kiváló tisztítója. A vadgesztenye-tinktúra nagyon hatásos

fáradt, duzzadt, viszérre hajlamos lábakra. Csökkenti a nehézláb érzést, erősíti az érfalat és ízületi gyulladásokra is kiváló. A tinktúrához a vadgesztenye héját el kell távolítani, a belső, fehér részt fel kell aprítani, majd egy csavaros üvegbe kell tenni. Fel kell önteni legalább 70%-os alkohollal, majd el kell helyezni egy napfénymentes helyen. Legalább 3 héten keresztül minden nap fel kell rázni. Ezután le kell szűrni, és a tinktúrát egy jól záródó üvegben kell tárolni.

Vigyázat! Nagyon vigyázzunk vele a belsőleges használatkor (ilyen alkalmazást szándékosan nem is írtam), mert kismértékben mérgező, émelygést, gyomorpanaszokat okozhat. Kisgyermekeknek, várandós és szoptató nőknek nem ajánlott. A kezelés csak rövid ideig tartson. Külsőleg bátran használhatjuk, a bioboltokban, drogériákban kiváló vadgesztenyes kenőcsöket lehet kapni.

Torma Gyökereit október-november táján gyűjtjük. Baktériumölő, lázcsillapító, vizelethajtó, értágító tulajdonságokkal rendelkezik. Belsőleg forrázat, vagy főzet formájában kimerültség és általános gyengeség, verszegénység, hörgőgyulladások esetén, köszvény esetén vizelethajtóként, szirup formájában köhögést felszakító folyadéként használják. Ilyen formában csak orvosi felügyelet mellett javasolt a belső használata. Illatát belélegezve a légutakat is tisztítja. Külsőleg pálinkába áztatott gyökereit izom- és reumás testrészek bedörzsölésére alkalmazzák. Pépként sebekre is jó, antibakteriális tulajdonsága miatt, de ez erősen csíp. Étkezéshez főtt vagy sült húsok kiváló kiegészítője.

Vigyázat! Vese- vagy pajzsmirigyproblémákkal küszködőknek nem ajánlott a fogyasztása, ugyanígy a gyomorhurutban és fekélyben szenvedőknek, ideges embeereknek és várandós nőknek sem javallott. Túlzott mennyiségű fogyasztása hányást és allergiás reakciókat okozhat.

Link Judit

4. TOLNA Deák F. u. 34. Tel.: 74/440-063
7. TOLNA Bartók B. u. 25. Tel.: 74/440-503
14. MÖZS Alkotmány u. 31. Tel.: 74/673-482

Áram- és gáz feltöltés!

TÁP FORGALMAZÁS!

Akciók

949 Ft/kg Sertés lapocka
 2016. október 13-15-ig.

1.199 Ft/kg Sertésárja csont nélkül
 2016. október 19-25-ig.

135 Ft/kg Csirke farhát
 2016. október 12-25-ig.

1269 Ft/kg Tolletrápisztaja sajt
 2016. október 12-25-ig.

Akciók áraink a készlet erejéig érvényesek!

ERZSÉBET UTALVÁNY ELFOGADÓHELY

Akciós termékeinkre előrendelést felvesszünk.

VIGYÁZATI!
 Ezzel csökken a fűtésszámlája!

Kiváló minőségű, magas műszaki tartalmú
NYÍLÁSZÁRÓK
A PIACI ÁR ALATT!

Adjon esély otthona komfortossá tételéhez!
 Fantasztikus, **INGYENES ÁRAJÁNLATOT** adunk Önnek, csak hátra kell dőlnie.
 Ne tegyen fáradszót km-eket, **HÍVJON** gyorsan, cselekszünk!
VERHETETLEN ÁR/ÉRTÉK ARÁNY!
 Kezdje meg a felújítást még ma, új formába hozzuk otthonát!

06 20/355-4368, 06 30/377-5336

TÁP-TAKARMÁNY BOLT
PURINA TAKARMÁNYOK TELJES VÁLASZTÉKA
SZEMES TERMÉNYEK KEDVEZŐ ÁRON!
 Takarmányok házhoz szállítása

KUTYA-MACSKA TAPOK ÉS HALCSALIK FORGALMAZÁSA
ELŐNEVELT CSIBE, KACSA IRATHATÓ!
RÁNTANI VALÓ CSIRKE, TYÚK, KAKAS RENDELHETŐ!

FELKL MÁRTON Tolna, Kodály u.18.
 Tel.: 74/441-468, 06/30-3700-427
 Nyitva tartás hétfőtől-péntekig:
 délelőtt: 7-10 óráig, délután: 15-17.30-ig, szombat délelőtt: 7-10 óráig

Schalli Zoltán
VÍZ-SZENNYVÍZ, FÜTÉSSZERELÉS, GÁZSZERELÉS ÉS JAVÍTÁS
 Tervezés és kivitelezés.
INGYEN ÁRAJÁNLAT!
 MUNKÁTÓL FÜGGETLENÜL
10% ANYAGKEDVEZMÉNY

Tolna, Táncsics M. u. 11.
 Tel.: 06 70/5886-934

ORBÁN KLAUDIA
 NŐI-FÉRFI, GYERMEK FODRÁSZ ÉS MŰKÖRÖM ÉPÍTŐ

Tolna, Tinódi utca 4.
 Bejelentkezés:
+36 30/851-3034

GULD CSABA www.turboautosiskola.hu

TURBÓ AUTÓSISKOLA TANFOLYAMOT INDÍT
október 24-én, hétfőn 17 órakor
 személygépkocsi, tehergépkocsi, nehézpótkocsi, segédmotorkerékpár, motorkerékpár kategóriákban

Személyre szabott oktatás, számítógépes gyakorlási lehetőség.

Tolna, Deák Ferenc u. 5. (iroda) hétfő, szerda, csütörtök du. 14-16.30 óráig
 Tel.: 06 70/365-4613, este 442-123

MOTOROKTATÁSHOZ MOTORT BIZTOSÍTUNK!

KOVÁCSOLTVAS ELEMÉK
 katalógusból rendelhetők

Bajai és Fia Kft. Vasudvar
 Tolna, Bajcsy-Zs. u. 72.
 74/443-215, 74/443-553

TORNÓCZKY TETŐ
 → **ÁCSMUNKÁK**
 → **TETŐFEDÉS**
 Bramac, Lindab, Creaton, Terrán, Tondach, Gerard

Tolna, Ady Endre u. 16.
 Tel.: +36 (30) 204 5690
 E-mail: tornoczkyteto@gmail.com
www.tornoczkyteto.hu

ZSEBI
 táp- és takarmánybolt
 Széles választékkal várjuk vásárlóinkat!
 • gabonafélék
 • tápok, takarmány kiegészítők
 • kutya-macska eledel
 • DOVIT termékek, halcsali, haleledel
 • madáreleség • PB gáz csere
 • rágcslóirtók • zsákos burgonya

INGYENES HÁZHOZZÁLLÍTÁS!
 Nyitva: H-P: 8⁰⁰-12⁰⁰, 13⁰⁰-17⁰⁰
 SZO.: 7⁰⁰-12⁰⁰

Tolna, Hajós u. 8. (a Temető mellett)
 06-20/343-1261 • 06-20/235-3662

ANTAL SZERVIZ KFT.
 BOSCH Service
 7130 Tolna, Szedresi u. 1014. Hrsz. (a Tescoval szemben, az autómóso mellett)
 Tel.: 74/540-703 - Mobil: 20/981-93-71
 E-mail: postmaster@antalszervizkft.t-online.hu

DIAGNOSZTIZÁLÁS, SZERVIZELÉS, GUMISZERELÉS

SZOLGÁLTATÁSAINK:

Műszaki vizsgáztatás:
 ✓ személygépkocsi
 ✓ 3,5 t-ig kis-, tehergépkocsi
 ✓ motorkerékpár
 ✓ mezőgazdasági vontató
 ✓ lassú jármű

Eredetvizsgálat minden típusra

ANHUR KFT. TEMETKEZÉS

Állandó készenlét 0-24 óráig:
 06-30/936-32-55

Szakálos Mihály ügyintéző
 Telefon: 74/457-016, 06 30-978-78-74

Iroda, bemutató terem:
 Tolna, Hajós u. 5.
www.anhurtemetkezes.hu

ÁRNYÉKOLÁS-TECHNIKA

✓ REDŐNY (műanyag, alumínium, fa),
 ✓ RELUXA,
 ✓ SZALAGFÜGGÖNY,
 ✓ FIX/MOBIL SZÜNYOGHÁLÓ,
 ✓ NAPELLENZŐ,
 ✓ HARMONIKAAJTÓ,
 ✓ HEVEDERZÁR

KÉSZÍTÉS - JAVÍTÁS
UJVÁRI RÓBERT
 Tolna, Wosinsky u. 4.
 Telefon:
 74/441-477 és 20/35-54-368

A terhelhetőség határait kutatja

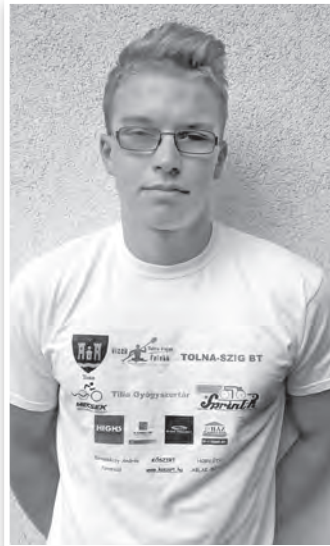
Rácz Dánielt a családi hagyományok is kötelezik

Mikor Rácz Dánielt 4 éves korában úszni vitték Szekszárdra, senki nem gondolta, hogy még további három sportágat felvessz. 9 éves korától már kajakozott is, majd 15 évesen kezdett el quadratlonozni, amivel a kerékpározást és a futást is felvette a repertoárjába.

A korosztályában rövidtávon országos bajnoki valamint Európa- és világbajnoki címmel büszkélkedhet. A tolnai Szent István Gimnázium 11. osztályos tanulója idén a csehországi sprint VB-n és a szlovákiai sprint EB-n egyaránt aranyérmet, az Orfűn rendezett középtávú világbajnokságon ezüstérmet szerzett, váltóban Keresztes Tamással, Schöck Csanáddal és Hőnyi Viktorral együtt szintén a dobogó második fokára állhattak fel. Mindemellett országos bajnoki címet is nyert.

Már generációk óta jellemző Dániel családjában a sport iránti elkötelezettség: a nagymamája tornázott, az édesanyja atletizált, az édesapja pedig kedvtelésből fut rendszeresen. Édesanyja testvére, Koleszár István kajak-kenuban volt OB-ezüstérmes, míg a felesége, Bella Ildikó cselgáncsban lett

országos bajnok. A nagybátyja, Klem Zsolt pedig triatlonban az Ironman kategóriában a seniorok között lett OB-aranyérmes.

Rácz Dániel

Dani quadratlonban a Mecsek Maraton Team csapatában szerepel. A Tolna Vízmű Kajak SC színeiben is rendszeresen hajóba száll, az ilyen megméretéseken csak saját

magával és az idővel versenyez. Az országos bajnokságokon három ezüst- és négy bronzérmet, ezenfelül négyesben két vidékbajnoki címet lapátolt össze. Telen a kajakosok konditermében acélozza magát, s ha a biciklizést az időjárás nem teszi lehetővé, a szobában görgővel és spinninggel fejleszti az állóképességét. Ennek a könyörtelen edzőmunkának köszönhető a quadratlonisták körében is ritkaságszámba menő jól felépített izomzata, amivel a pécsi csapatársai körében kivívta az „Ösbivaly” becenevet. A futball labdával viszont nincs jó barátságban, azzal világgá lehetne kergetni.

A nagy sportolók életrajzi könyvei jelentik számára a kikapcsolódást és a motivációt, régebben zenét is tanult, de erre már nincs idő. Igazi taposómalom annak az életre, aki erre a sportágra adja a fejét, de kárpótolja a jól végzett munka öröme, a terhelhetőség határainak a kiszélesítése, a versenyek frenetikus hangulata. A saját bevallása szerint az egyik napja úgy jött ki, hogy hét órát edzett, ekkor már a szervezete jelezte, hogy elég volt. Ez a sport nagy kitartást, monotóniatűrő képességet igényel, de bármihez

hozzákezd, abban Dani megpróbálja a lehetőségek határait feszegetni. Így van a tanúlással is. A tolnai gimnáziumba nemcsak az edzések fázisait kipihenni jár be, komoly céljai vannak: mérnök-informatikus akar lenni. A versenyek előtt pedig egy informatikus tudatosságával gondolja végig az egyes állomásokat, a választott tempót és a legnagyobb riválisokat.

Az úszó- és futóedzések monotóniáját enyhítik a kajakos foglalkozások, amikor lehetősége van csapatban, közösségben dolgozni. A kerékpáros tréningeket pedig legtöbbször Klem Zsolttal együtt végzi. A kajakfoglalkozásokat Barina József, a futóedzéseket Szücs Fatima, az úszást pedig Taksonyi Kata irányítja. A testnevelő tanára, Pálkás Gábor is sokat segít neki.

A sportot felsőfokú tanulmányai befejezéséig mindenképpen folytatni szeretné, olyan országokban szeretne versenyezni, ahol a sportág nagy népszerűségnek örvend. (Csehország, Szlovákia, Németország, Spanyolország). A felnőttek középtávú versenyszámában és a sprintben is az idén Badar Gergő hódította el a világbajnoki címet – Dániel őt akarja követni.

Velem gyakran kivételezett. Miután megtudta, hogy én is zenész vagyok (de legalábbis leszek, vagy lehetek), énekből sohasem kellett felelnem. Meg volt ajánlva az ötös. Aztán mégsem lettem az. Igaz, néha még elő-előkerül a sarokból a tangóharmonika, ha a társaságban tetőfokra hág a hangulat, vagy az unokák cérnavékony Mennyből az angyaljához kell egy kis erősítés a karácsonyfa alatt, de ennyi, és tényleg nem több. Am ettől még „kollégák” maradtunk. Főleg azután, hogy egykori magyar tanáromként egyszer azt mondta az utcán: írásaidat olvasva büszke vagyok rá, hogy én taníthattalak, tegezz ezentúl! Amire meg én lettem nagyon büszke. De ez csak az egyik Bolvári József volt. A kiváló zenész és jó tanár. A másik Bolvári József az volt, aki a '70-es évek elejétől sok évig minden tolnai ping-pong meccsen ott ült, állt, szurkolt, lányainak és azok csapattársainak, és aki nélkül egészen biztosan másként alakult volna a világ, vele az asztalitenisz sport Tolnán. Hogy mindez hogyan

Nekrológ helyett – személyesen

BOLVÁRI JÓZSEF: 1939–2016

kezdődött? A ma kiváló orvos és egyetemi docens Werling Klára mesélte nemrég, hogy Bolvári tanár úr a lelegején nem akarta őt elengedni a karénekről, ami a ping-pong edzéssel egy időbe esett. Ez egy komolytalan sport – mondta akkor ő, az egyesület akkoriban egyetlen és legelső női játékosának – majd, ha engem megversz, akkor elengedlek. És lejött az edzésre, ahol Klári, nincs mit szépíteni rajta, jól elpáholta. Bizony sport ez is a javából, változott meg a véleménye, be is íratta a lányait hamarosan oda. Lányait, Ildit és Katit, a későbbi többszörös asztalitenisz

országos és Európa-bajnokokat, akiknek csapata ezután ötször játszott BEK-döntőt, beírva nevét aranybetűkkel Tolna sporttörténelmébe. Hogy az eredményes sporthoz két dolog kell, jó sportoló és jó edző? Igen, nélkülük tényleg nem megy. De szükség van a hátszóra is. Az időt, pénzt és fáradságot sohasem méricskélő szülőkre, akik egy-egy meccsen már nem a közönséghez, hanem a küzdő félhez tartoznak. Láthatatlanul. Kézzel-lábbal, szívvel-szájjal, reggeltől-estig, az elejétől a legvégéig. Amiben Bolvári József, mint szülő, szintén felülmúlhatatlan

volt. Nem volt eszköz, pénz és kiharcolható lehetőség, amit elő ne teremtett volna, elmenve a végsőkig, amik közül csak egy, hogy évekre otthonukba fogadták lányaik mellé Balogh Icát, a vésztoi ping-pong csillagot. Mindezekért már akkor is járhattott volna egy alternatív aranyérem, dobogóra állítva emberségét, áldozatkészségét, kitartását, lelkesedését. Miközben egy álom vált itt valóra, amit a játékosok, az edző és a szülők közösen álmodtak akkor, és ami az ébredéssel sem pukkadott ki és tűnt el egészen. Egy ország tanulta meg ekkor Tolna nevét, ami addig legfeljebb félúton volt Budapest és a világ vége között. Hogy mi maradt utána? A tudás, hogy szabad, lehet és kell néha nagyokat álmodni, mert igazából csak ettől megy előre a világ!

Nem nekrológot akartam írni, sok-sok adattal, csak ennyit búcsúzóul: tanár úr, köszönjük! Hogy tanítótól minket – álmodni is.

*

Bolvári József temetése október 15-én, 13.00 órakor lesz a tolnai temetőben. *ká*

LABDARÚGÁS

Hadat üzeni a középszerűségnek

Mátyás Tamás: „még sok munka vár ránk”

A Tolna VFC-nél sokáig azt az elvet vallották, hogy helybéli labdarúgókra építve kell egy ütőképes csapatot kialakítani. De sajátnevelésű fiúkra alapozva ez egyelőre nem valósítható meg, a klubvezetés ezt felismerve a nyáron vérfressítésre szánta el magát és szinte egy csapatra való új játékoszt igazolt. Természetesen a régiiek előtt is nyitva áll a lehetőség, hogy beverekedjék magukat a kezdő tizenegybe. Mátyás Tamás csapatkapitányt erről a helyzetről kérdeztük.

– Az új igazolásokkal feltétlenül előreléptünk – mondja Mátyás Tamás –, a középszerűségnél, az egy helyben topogásnál sokkal jobb ez az állapot. Igaz, hogy korábban biztos helyem volt a kezdőben, de nem tudtunk ötről a hatra lépni. Most meg kell küzdenem a helyemért, de ez így van rendjén, a versenyhelyzet ösztönzőleg hat a teljesítményre. Buzás Attila és az új játékosok érkezésével az edzéseken is jobb a hangulat, tőlük magam is többet tudok tanulni. Már nemcsak az a jelszó, hogy „rúgd a labdát előre és fuss”, hanem a támadójáték csiszolására is nagy hangsúlyt helyezünk. Nagycsapatoknál is van arra példa, hogy két-három igazolással frissítenek, hisz szükség van az új impulzusokra. Hozzánk 10 új játékos

érkezett, tehát még sok munka vár ránk, hogy a játékban fejlődjünk, összeszokjunk. Sajnos a döcögősebb bajnoki rajtnak is tükrözi, hogy van még dolgunk bőven. Ideális esetben a versenyhelyzet azt jelenti, hogy minden posztra két azonos képességű játékos van, de itt még nem tartunk, mivel sok sérültünk, illetve eltöltött játékosunk van.

Erre ékes példa a dombóvári mérkőzés. Szabolcska Tamás és Szili István már korábban kidőlt a sorból, de Agócs kiállításával, Házer sérülésével illetve munkahelyi elfoglaltság

miatt több játékos távollétében nagyon nehéz mérkőzésnek tűnt a vendégjatekunk. Ebben a kényszerhelyzetben az edző Buzás Attila is beszállt. A nehézségek óriási energiákat mozgósítottak bennünk, ennek

Munka után irány a pálya

Edzője szerint Tamás szorgalmas, ereje teljében lévő játékos, aki a pályán odateszi magát és ízig-vepig kötődik a klubjához. Nála az akarati tényezők sokat számítanak, jellemző, hogy a térszalag-műtétje során derült ki, hogy egy korábbi részleges szalagszakadással már sok mérkőzést lejátszott. Tamás annak idején a szülei következetes nevelése folytán csak akkor mehetett focizni, ha jól tanult. Ennek eredményeként elvégezte a főiskolát, 32 évesen ma egy bajai cégnél dolgozik tervező mérnöként. A napi igazgás után pedig irány a focipálya. Úgy fogalmaz, hogy amíg bírja, ez így is lesz.

eredménye a diadal. Lelkileg ez nagyon fontos, el kell higgyük, ha a Dombóvárt legyőztük, akkor bárkit megverhetünk. De ugyanezt elmondhatom a Dunaföldvár elleni hazai meccsünkről is, ahol elnökünknek, Wéber Tamásnak és a sérüléssel bajlódó Vizedár Zsoltnak is játszania kellett. Házer Péter lábujjtörésével én kaptam meg a csapatkapitányi karszalagot. Egy ilyen társaságban ez megtiszteltetés, de Wéber Tamás pályára lépésekor átadtam neki, mert úgy éreztem, hogy őt illeti meg – mondta Mátyás Tamás.

– Bízom benne, hogy meccsről meccsre javulni fogunk játékban, mert ez a csapat képes sikereket elérni. Nagyon sok tehetséges fiatal tolnai labdarúgónk van (pl.: Sümegi, Borda), de ahogy korábban említettem, az új érkezők is meghozták a minőséget, hisz mindannyian évekgig szerepeltek magasabb osztályban.

– Milyen szintű futballistának tartod magad?

– Nem vagyok egy nagy spíler, hisz ez esetben biztos többre vittem volna. Legszebb emlékem a megye I-es baj-

noki cím, és az a felejthetetlen utolsó mérkőzés, ahol eldől az aranyérem sorsa. Mindezt hazai pályán, 1200 néző előtt élhettük át. De az NB III-ban töltött egy évet is ide sorolhatnám, ami igen nagy kihívás volt nekem, és az akkori csapatnak. Minden vágyam egy újabb megyebajnoki cím és az NB III-ban való megmérettetés. Úgy gondolom, megyei szinten szélső védőként, szélső illetve középső középpályásként is használható vagyok. Talán az is a gond, hogy túl későn, 14 évesen kezdtem el focizni Wiesner Józsefnél.

FÉRFI FUTSAL NB II. KÖZÉP-NYUGAT-CSOPORT

Közeleg a „nagy pályás kontra kispályás” helyi rangadó

A helyi futsalkedvelők a jövőben a Tolna-Mözs Futsal SE mellett még egy NB II-es csapatnak szoríthatnak.

A Tolna VFC vezetése úgy döntött, hogy a játékosok téli szünetben való foglalkoztatása és az utánpótláskorúak versenyeztetése céljából az NB II-es futsal pontvadászatba is beneveznek. A Tolna-Mözs Futsal SE és a Tolna VFC rangadójára november 14-én, hétfőn 19.30-kor kerül sor a városi sportcsarnokban.

Eredmények:

Garvittax-Tolna VFC 9-1 (2-0).

Tolna: Bildhéber B. – Karszt L, Vadas, Bencze, Karszt A.. Csere: Bildhéber G. (kapus), Kovács, Gödör, Borda, Budai, Wéber, Izsák. Edző: Izsák Géza. G.: Izsák.

Tolna VFC-Airnergy 3-4 (3-3).

Tolna: Boros – Kovács, Bencze, Éger, Budai. Csere: Bildhéber G. (kapus), Domokos, Karszt A., Karszt L., Horváth, Baros, Sümegi, Buzás. Edző: Izsák Géza. G.: Karszt L., Horváth, Sümegi.

ELTE BEAC-Tolna VFC 9-1 (2-1).

Tolna: Bildhéber B. – Sümegi, Bencze, Budai, Karszt L. Csere: Bildhéber G. (kapus), Jankovics. G.: Karszt L.

Tolna-Mözs Futsal SE-REAC Sportiskola 5-5 (5-1)

Tolna: Széchenyi, - Kneller, Sós, Merkl, Kecskeméti. Csere: Szócs (kapus), dr. Papp, Kurunczi, Frankovszky, Erdei. Edző: Kneller Balázs. G.: Kneller 3, dr. Papp, Kecskeméti.

PAFC Mitre-Tolna-Mözs Futsal SE 5-0 (1-0)

Tolna: Szócs – Kneller, Sós, Erdei, dr. Papp. Csere: Oláh, Kurunczi, Frankovszky, Sára. Edző: Kneller Balázs.

Tolna-Mözs Futsal SE-FTC Futsal Fisher Klima 5-2

Tolna: Széchenyi – Sós, dr. Papp, Kneller, Erdei. Csere: Szócs (kapus), Frankovszky, Ágics, Kurunczi, Fóris. Edző: Kneller Balázs. G.: Ágics 2, Kneller, Erdei, dr. Papp.

A 12 csapatos mezőnyben három forduló után a Tolna-Mözs Futsal SE 4 ponttal a 8., a Tolna VFC 0 ponttal a 11. helyen állt.

ASZTALITENISZ

Straubinger Balázs az elődöntőig jutott

Országos újonc-serdülő versenyt rendeztek Bükkön, ahol több tolnai fiatal is asztalhoz állt.

A lányok U-11-es versengésében Brucker Lilla csoportjában egy meccset tudott nyerni. Az U-13-ban Szabó Gréta legyőzött egy szegedi és egy kaposvári lányt és csoportelsőként jutott fel a főtáblára. A 16 közé jutásért egy statisztikás lánnyal szemben maradt alul. A serdülő lányoknál Szabó Gréta nagyon ügyes játékkal egy statisztikás és egy

orosházi ellenfelét legyőzve a csoportjában 2. lett, a főtáblán a 3. kiemelt Dari Helgától kapott ki.

A fiúk között U-11-ben Bauer Szilárd csoportmásodikként jutott fel a főtáblára. A 16 közé megvert egy szombathelyi fiút, de a 8 közé kerülésért az első helyen kiemelt, osztrák színekben játszó Juhász Márk megoldhatatlan feladat volt számára. Straubinger Balázs a csoportját megnyerve jutott fel a főtáblára. A 8 közé kerülésért egy dunakeszi ellenfelét, majd a 4 közé

egy tiszaujvárosi fiút iskolázott le, de az elődöntőben már nem bírt a szarvasi Szántó Dáviddal.

Serdülő fiú párosban Balogh Bencét a dunakeszi Kishegyi Ákossal az oldalán, az elődöntőért vért mérkőzésen állították meg. Balogh Bence balszerencséjére egyéniben már nem tudott indulni, mert a párosok versengésében megsérült. A serdülők között Straubinger Balázs megnyerte a csoportját, egyedül a ceglédi Ócsai Mátétól kapott ki.

KAJAK-KENU

VB-ezüstérmes a Boros-Solti páros

A németországi Brandenburgban rendezett maraton kajak-kenu világbajnokságon Boros Adrián, a Tolna Vízmű Kajak SC versenyzője párosban Solti Lászlóval az oldalán szállt hajóba.

A Boros-Solti páros tavaly a Győrben rendezett vb-n elhódította az aranyérmes, Brandenburgban címvédésre készültek. Az előjelek kedvezőtlenebbek voltak, mint tavaly, hisz az állóvízen kialakított

ni, így hamar befogták őket. A véghajrában a dél-afrikaiakat igazán nem tudták megszorítani, a magyar hajó két méteres hátránnyal a 2. helyen lapátolt a célba.

Boros Adrián az egyesek 30 kilométeres versenyszámában is rajthoz állt. A szeles időben rendezett megmérettetésen egy 10-12 fős élboly elhúzott a mezőnytől és a véghajrában Boros tizedmásodpercekkel maradt le a dobogóról. Az aranyérmes ezúttal is Hank

Boros Adriánék keményen megdolgoztak az ezüstért

pálya szokatlan volt a magyarok számára, edzőtáborozásra most nem volt lehetőség. A dél-afrikai Hank McGregor-Jasper Mocke duó hamar megszökött a mezőnytől, az üldözőik az oldalvízen hajóztak. Borosék egy rövid időre átvették a vezetést, de nem voltak képesek igazán nagy iramot diktál-

McGregor szerezte meg.

A Boros-Solti páros a szlovákiai Somorján megrendezett pénzdíjas Hargash-emlékversenyen többek között ausztrál, dél-afrikai és portugál kajakosokkal mérte össze az erejét. Borosék ezúttal nem találtak legyőzőre és megnyerték az 5000 eurós pénzdíjat.

LABDARÚGÁS, MEGYE I.

Bravúr Dombóváron

Kölesd-Tolna VFC 2-2 (2-1)
Tolna: Csoknyai – Erdélyi (Mátyás), Házer (Agócs), Ledneczki, Cseri – Sümegi, ifj. Buzás, Féhr, Horváth – Nagy, Fejes (Borda). Vezetőedző: Buzás Attila. G.: Horváth 2. Agócs Gábort és Farkas Pétert a 75. percben kiállították. Az egész mérkőzésen mezőnyfőnyben játszó tolnaiak két védelmi hibáját kihasználva tartották otthon a hazaiak az egyik pontot.

Dombóvár-Tolna VFC 2-3 (1-1)
Tolna: Csoknyai – Mátyás, Ledneczki, Féhr, Cseri (Erdélyi) – ifj. Buzás, Nagy, Sümegi, Buzás, Tolnai – Horváth. Vezetőedző: Buzás Attila. G.: Horváth, Tolnai, Féhr. A sérülésekkel és betegséggel sújtott tolnai alakulat igen kedvezőtlen előjelekkel vágott neki a mérkőzésnek. A nagyon jó küzdőszellemű, összekovácsolódott vendégcsapat a feljavult támadójátékának köszönheti a bravúrt.

Tolna VFC-Dunaföldvár 1-0 (1-0)
Tolna: Csoknyai – Erdélyi, Wéber, Féhr (Vizdár), Cseri (Budai) – ifj. Buzás (Kovács), Mátyás, Sümegi (Karszt L.), Buzás, Tolnai (Borda) – Horváth. Vezetőedző: Buzás Attila. G.: Buzás.

Az agresszív, harcos felfogásban játszó földváriaknak méltó ellenfelei voltak a házigazdák, a találkozón végül egy jól eltalált lövés döntött.

Szedres-Tolna VFC 2-1 (1-1)
Tolna: Csoknyai – Mátyás, Ledneczki, Vizdár, Erdélyi (Kovács) – Nagy (Karszt L.), ifj. Buzás, Sümegi (Borda), Buzás (Izsák), Tolnai (Pesti V.) – Horváth. Vezetőedző: Buzás Attila. G.: Tolnai.

Jól kezdődött a vendégek számára a találkozó, de aztán a szedresi-ek agresszívebb játékkal felölték ellenfelüket. Ifj. Buzás Attilát a 80. percben kiállították.

A Tolna VFC októberi és novemberi mérkőzései:

Október 16. vasárnap 14.00: Teveli Medosz – Tolna

Október 22. szombat 14.00: Tolna – Majos

Október 29. szombat 13.30: Tamási – Tolna

November 5. szombat 13.30: Tolna – Kakasd

NŐI KÉZILABDA NB II. DÉL-NYUGAT

A hévizi hidegzuhany után összekapták magukat

Megkezdődött a női kézilabda NB II-es bajnoki idény is. A tolnai csapat a Hévíz elleni súlyos vereség után talpra tudott állni.

Hévíz SK-Tolna KC 33-12 (17-6)
Tolna: Majsai-Németh – Gaál O., Csonka (1), Tomai F. (4), Gál D. (4), Pásztor K. (3), Bakó. Csere: Méth Flóra, Szászi (kapusok), Obendorf, Méth Frida, Tamás. Játékos-edző: Gál Dóra. Edzője nélkül, játékos-edzővel vágott neki a hévízi mérkőzésnek a Tolna. Emellett három kézilabdás sem tudott a csapattal tartani, a többiek végig feszülten, idegesen játszottak. A lányok igyekeztek helytállni, de a hazaiak testi erejével sem tudtak mit kezdeni. Junior: 20-14.

Tolna KC – MK Pelikán Siklós KC 29-21 (17-7)
Tolna: Majsai-Németh – GAÁL (5), Csonka (5), Tomai F. (2/1), PÁSZTOR (5), GÁL (6), Izsák (3). Csere: Méth Flóra, Szászi (kapusok), Sipos (3/1), Maláti, Tamás, Bakó, Méth Frida. Vezetőedző: Takács István. A hazai csapat összekapta magát és koncent-

rált játékkal, végig magabiztosan vezetve szép győzelmet aratott.

Junior: 21-28.
A Tolna KC a 10 csapatos mezőnyben 2 mérkőzés után 2 ponttal a 8. helyen állt.

TENISZ

Városi páros torna

Szeptember 24-én tíz páros részvétellel zajlott az Alimentál tenisz-torna Tolnában. A csoportok beosztása ezúttal nem a hagyományos sorolással történt, hanem a két kijelölt pár választott ellenfelet a saját csoportjába. A csoportmérkőzések után az azonos helyezettek játszották a helyosztó mérkőzéseket, mely után alakult ki a végső sorrend.

1-2. Bencze Balázs, Strelenszki Richárd – Gulyás Zoltán, Keszler Zoltán 6:1.
3-4. Rottler Antal, Krocskó László – Herczig József, Guszt István 6:3,
5-6. Kovács István, Guld Péter – Csipak Róbert, Bódi Gergő 6:4,
7-8. Stróbl József, Stróbl Dániel – Hámosi Róbert, Bíró Ferenc 6:3,
9-10. Máté Zoltán, Ferenc Tibor – Márkus Zoltán, Puxler Ádám 6:1,

A jó hangulatú versenyt vacsorával zárták a sportolók.

NŐI FUTSAL NB I.

Félelmetes ukrán front

Airnergy – Brand-Mission Tolna-Mözs 2-6 (1-4)

Brand-Mission: Ósz – Varga, Szidorenko, Poliscsuk, Shulha. Csere: Heitzmann, Hodován, Maláti G. Vezetőedző: Vologymir Kolok. G.: Poliscsuk 2, Hodován, Varga, Shulha, Szidorenko.

A szervezeten játszó, időnként veszélyes kontrákat vezető hazaiak ellen a tolnaiak összességében fölényes győzelmet arattak, a különbség nagyobb is lehetett volna. A vendégek szemre is tetszetős megoldásait időnként pontatlan átadások, bosszantó hibák követték, a helyzeteket gyakran túlkombinálták. Az új szerzemények kitétek magukért: Poliscsuk két kápráza-

tos góllal, Szidorenko és Shulha pedig a mezőnymunkájával tette le a névjegyét. Az ukránoknak Varga Adél és Hodován Edit is méltó partnerei voltak. Maláti Gréta remekül szállt be a játékba, Ósz Csenge is magabiztosan teljesített.

Brand-Mission Tolna-Mözs – Árkád ETO Győr 7-2 (6-0).

Tolna: Ósz – Varga, Szidorenko, Poliscsuk, Shulha. Csere: Heitzmann N. (kapus), Hodován, Maláti G., Garay-Simon. Vezetőedző: Vologymir Kolok. G.: Hodován 3, Szidorenko 2, Shulha 2.

A 9 csapatos mezőnyben a Brand-Mission Tolna-Mözs két mérkőzés után 6 ponttal a 3. helyen állt.